

**UCHWAŁA NR XV/154 /04
Rady Gminy Żurawica
z dnia 16 lipca 2004 r.**

w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Gminy Żurawica Księdzu
prałatowi Stanisławowi Burczykowi

Działając na podstawie art.18,ust.2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990r.
o samorządzie gminnym /Dz. U z 2001 nr. 142 poz. 1591 z późn. zm.
na wniosek Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Żurawica
Rada Gminy w Żurawicy

postanawia

§ 1

Nadać tytuł **Honorowego Obywatela Gminy Żurawica** Księdzu prałatowi
Stanisławowi Burczykowi, w uznaniu zasług za wieloletnią służbę duszpaster-
ską i osiągnięte sukcesy w działalności na rzecz rozwoju lokalnej społeczności
i infrastruktury kościelnej w gminie Żurawica.

§ 2

Wręczenie aktu nadania tytułu **Honorowego Obywatela Gminy Żurawica**
nastąpi na uroczystej sesji w dniu ustalonym przez Przewodniczącego Rady
Gminy .

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

ISBN 978-83-954097-0-7

9 788395 409707

PRZEWODNICZĄCY RADY
Szeliga Adam
Marian Szeliga

Ksiądz prałat Stanisław Burczyk

1921-2007

Proboszcz Parafii
Żurawica
1967-1996

Żurawica 2019

Ksiądz prałat
Stanisław Burczyk
1921-2007

Proboszcz Parafii
Żurawica
1967 - 1996

Żurawica 2019

© Copyright by Urząd Gminy Żurawica
ul. Ojca Św. Jana Pawła II 1
37-710 Żurawica

Redaktor: Maciej Duda

Projekt okładki: Maciej Duda.

Zdjęcie na pierwszej stronie okładki: Ksiądz Stanisław Burczyk w czasie Mszy Jubileuszowej z okazji 600-lecia Parafii Żurawica autorstwa Ryszarda Michalskiego.

Na ostatniej stronie okładki skan uchwały Rady Gminy Żurawica, nadającej ks. Stanisławowi Burczykowi tytuł Honorowego Obywatela Gminy Żurawica. Oryginał znajduje się w Archiwum Urzędu Gminy Żurawica.

Redakcja naukowa: dr Irena Kozimala
Skład: reklama@nota2.pl

Wydawca: Gmina Żurawica

ISBN 978-83-954097-0-7

WSTĘP

Ksiądz Prałat Stanisław Burczyk to pomost między starymi, a nowymi czasami. Prowadził Parafię Żurawica w trudnym okresie PRL-u, a także w okresie przemian społeczno-gospodarczych na początku lat dziewięćdziesiątych poprzedniego stulecia. To za Jego posługiwanie w parafii wprowadzano stopniowo posoborowe zalecenia. W świątyni, którą objął na początku 1967 r. rozbrzmiewały jeszcze łańskie formułki. Ludzie zajęci byli odmawianiem różańca, nie rozumiejąc chwilami odczytywanych tekstów, które brzmiały tyleż tajemniczo, co zupełnie obco. W takim przełomowym momencie historii Kościoła, przyszło Księdzu Prałatowi rozpoczynać posługę kapłańską. Tutaj świętował kolejne jubileusze kapłańskie, tutaj – już jako emerytowany kapłan – świętował Jubileusz 600-lecia Parafii. Tutaj żył, cierpiał i płakał z nami. Tutaj dokończył swoją ziemską wędrówkę. Fakt, że chciał zostać pochowany na naszym żurawickim cmentarzu, pomiędzy parafianami, których chrzczył, spowiadał, udzielał sakramentów i błogosławił, podkreśla wielką zażyłość i więź z mieszkańcami Żurawicy.

Cechą wyróżniającą Księdza Prałata była skromność. Pomimo niepogody i trudnych warunków atmosferycznych, dzielnie wsiadał na wysłużonego „komarka”, udając się w zaplanowane miejsca. Rower też był mu przydatny w codziennej posłudze. Wiele razy korzystał z komunikacji publicznej, zawsze otoczony przez parafian. Wiele razy można go było spotkać w autobusie, jadącego bądź wracającego z Przemysła. Czasem rozmawiał z pasażerami, a czasem zatapiał się w modlitwie, której nikt nie śmiał przerwać. Nawet na tym krótkim odcinku drogi starał się spożytkować ten czas na swoją osobistą relację z Tym, który go posłał.

Ksiądz Proboszcz był ostatnim „księdzem – gospodarzem”, który wcielał w życie ideał i etos pracy na roli: pokornej, wytrwałej i cierpliwej, pozwalającej z ufnością oczekiwać obfitych plonów. Takie podejście pomagało mu w pracy duszpasterskiej na żurawickiej ziemi. W okresie letnim widok księdza Proboszcza na wozie z sianem, powożącego zaprzęg konny, to była normalna sytuacja, która nikogo nie dziwiła. Za kilkadziesiąt minut pełnił już posługę w konfesjonale. I taki wydawał się naturalny porządek rzeczy. „Ora et labora” – „módl się i pracuj”. Brzmiało to wezwanie nie tylko, jako szlachetna idea, ale wcielało się w życie codziennym Naszego Księdza Prałata.

Ile to dusz włączył do wspólnoty Kościoła poprzez sakrament chrztu? Ile razy wysłuchał nieskładnych, pierwszych formułek: „Spowiadam się po raz pierwszy ...”, łagodnie wprowadzając młodych ludzi w świat odpowiedzialności za siebie, swoje czyny i swoje postępowanie? Przy konfesjonale Księdza Proboszcza zawsze ustawiały się długie kolejki penitentów szukających nie tylko gorliwego słuchacza, ale przede wszystkim cierpliwego nauczyciela i wyrozumiałego duszpasterza.

Charakterystycznym rysem duszpasterskiej działalności Księdza Stanisława była prawdziwa troska o swoją owczarnię. Z jego inicjatywy rozpoczęto budowę nowej świątyni – najpierw kościoła filialnego, a następnie samodzielnej parafii - pw. Św. Andrzeja Boboli. To właśnie troska o ludzi, którzy „spod lasu” mieli najdalej do świątyni, spowodowała decyzję o budowie kościoła.

Ile razy udzielał I Komunii Świętej tym, którzy po raz pierwszy w pełni mogli uczestniczyć w Ofierze Mszy Świętej? Bardzo rygorystycznie przestrzegana była przez księdza Burczyka zasada postu przed przyjęciem Komunii Świętej. Godzina to było absolutne minimum, które nieraz egzekwowane było w sposób bardzo stanowczy.

Ile razy był świadkiem przysięgi małżeńskiej i trwałym węzłem łączył miłość dwojga ludzi?

Ile razy towarzyszył księdzu Biskupowi w udzielaniu sakramentu dojrzałości chrześcijańskiej?

Ile razy z ostatnim namaszczeniem pomagał chorym w ich cierpieniu?

Ile razy przeprowadzał na drugą stronę życia tych, których Pan zawołał do siebie?

Ile razy zdmuchiwał gromnicę utrzymaną w dłoniach tych, co dostąpili zaszczytu radości życia wiecznego?

Ile razy odprowadzał na miejsce wiecznego spoczynku tych, których chóry anielskie prowadziły do raju?

To były setki i tysiące kilometrów przebytych z parafianami w ich codziennym trudzie pielgrzymowania przez życie. To były tysiące wysłuchanych rozmów i miliony słów – różnych, jak różne były sytuacje i okoliczności, z którymi jako Kapłan stykał się na co dzień.

Ksiądz Prałat Stanisław Burczyk miał zawsze czas dla swoich parafian. Miał też olbrzymie pokłady cierpliwości, które z upływem lat coraz silniej oddziaływały na jego charakter i niezłomną postawę. Przez te wszystkie lata kapłańskiej misji, wygłosił tysiące kazań, wypowiedział miliony słów, zawsze starając się wskazać tę właściwą drogę. Cierpliwie oczekiwał, aż ziarno przez niego zasiane wyda plon.

Czy wszystkie ziarna Słowa padły na odpowiednią glebę? Co zostało z dziedzictwa Księdza Prałata, który spędził w Żurawicy niemal 30 lat jako proboszcz i ponad 40 lat jako Kapłan? On już wie, bo po tamtej stronie życia zasiada do organów i razem ze Św. Cecylią spierają się o tonację, która jest odpowiednia dla wiernych zgromadzonych w żurawickiej świątyni. Wykształcenie muzyczne łączył z pasją, chętnie zasiadając do organów kościelnych.

Każdy z nas – parafian – ma swój własny obraz i zachował w pamięci jakieś wyobrażenie postaci Księdza Burczyka. Ogrom zniczy, które 1 listopada rozświetlają Jego nagrobek, jest takim świadectwem łączności parafian z Proboszczem, który swoją pracą, szczerością i poświęceniem zasłużył na tytuł Honorowego Obywatela Gminy Żurawica.

Niewiele możemy zrobić dla utrwalenia i zachowania pamięci o Naszym Księdzu Prałacie. Tym cenniejsze są inicjatywy, które służyć mają zmianie takiego stanu rzeczy. Inicjatorem nadania nazwy rondu w Żurawicy im. Księdza Stanisława Burczyka, był Pan Mieczysław Madejowski. Dziękuję za tę inicjatywę, która jest świadectwem pamięci mieszkańców o swoim Kapłanie. Dziękuję wszystkim, którzy tę pamięć podtrzymują i ją pielęgnują. Dziękuję księdzu dziekanowi Marianowi Hofmanowi za udostępnienie materiałów z Archiwum Parafii Żurawica Dolna oraz księdzu proboszczowi Pawłowi Koniecznemu za udostępnienie Kroniki Parafii Żurawica Górna. Słowa podziękowań kieruję do siostry ks. Stanisława Burczyka, Lucyny Muryjas za udostępnienie dokumentów z archiwum rodzinnego oraz Marii Zając, Haliny Partyka, Zbigniewa Faca i Jana Semkova, którzy udostępniili zdjęcia i materiały wykorzystane w niniejszej publikacji. Szczególne słowa wdzięczności kieruję pod adresem autorów artykułów, które składają się na publikację, którą Państwo trzymacie w rękach.

W niniejszym wydaniu prezentujemy materiały i fotografie, które wspólnymi siłami udało się nam zebrać i opracować. Książka składa się z dwóch części. W pierwszej szczegółową biografię opracował Pan Maciej Duda, który opisał życie księdza Burczyka, a także podjął się redakcji całego wydania. Ksiądz dziekan Marian Hofman w swoich dwóch artykułach skupił się na tym, jak wyglądała posługa kapłańska księdza Stanisława oraz przedstawił wszystkich wikariuszy, którzy pracowali w naszej parafii w czasach, gdy proboszczem był ksiądz Burczyk. Pani Elżbieta Dybek opisała największe dzieło księdza Burczyka, a mianowicie budowę kościoła w Żurawicy Górnej. Druga część opracowania, to wspomnienia osób, które miały okazję spotkać na drodze swojego życia księdza Stanisława Burczyka. Pan Andrzej Koperski opisał czasy, gdy w przemyskiej katedrze był ministrantem prowadzonym przez księdza Burczyka. Dwa wspomnienia dotyczą sfery muzycznej. Anna Szatyga-Kuźma przedstawiła działalność księdza Burczyka w chórze w kościele Karmelitów Bosych w Przemyślu, a Pani Zofia Nowak jego pracę z żurawickim chórem. W ostatnim wspomnieniu Pan Jan Semków przypomniał jak wyglądała współpraca z księdzem Burczykiem w kwestii nauczania religii, harcerstwa, a także wsparcia przy powstawaniu i działalności Harcerskiej Orkiestry Dętej.

Mam nadzieję, że dzięki pracy grupy osób, ta publikacja utrwali na zawsze pamięć o wielkim Kapłanie i wielkim Człowieku, jakim był ksiądz Prałat Stanisław Burczyk.

Życzę wszystkim owocnej lektury.

Tomasz Szeleszczuk

CZEŚĆ I

**ŻYCIE I DZIEŁO
KSIĘDZA PRAŁATA
STANISŁAWA BURCZYKA**

BIOGRAFIA KSIĘDZA STANISŁAWA BURCZYKA

Młodość i studia

Ksiądz Stanisław Burczyk urodził się 30 listopada 1921 r. w miejscowości Długie koło Zarszyna. 3 grudnia został ochrzczony, a rodzicami chrzestnymi zostali Franciszka Rysz i Jan Twardy. Był synem Jana i Marceli. Miał sześcioro rodzeństwa, dwie siostry, Janinę i Lucynę oraz czterech braci: Bronisława, Tadeusza, Franciszka i ks. Mariana¹. Ponieważ ojciec, jako inwalida wojenny dostawał od państwa pensję, pozwoliło mu to na kształcenie dzieci².

Pag. 43 1921

Series	1921		Numerus Domus	NOMEN	Religio		Sexus		PARENTES			Patrini et eorum conditio
	Mensis				Catholica Aut alia	Puer	Puella	Legitimi	Illegitimi	PATER	MATER	
	Natus	Baptisatus										
44	30/11	3/12	DŁUGIE 49	{Stanisław Burczyk}	1 Pot. A	1	1	Jan Burczyk 2 mar. dnia w albi zgonu 12/2007 wsi Długie	Marcela Burczyk w Zarszynie	Jan Twardy Bronisław Rysz		

Skan księgi urodzeń z 1921 r. z Urzędu Stanu Cywilnego w Gminie Zarszyn, potwierdzający urodzenie Stanisława Burczyka.

Stanisław Burczyk ukończył gimnazjum w Sanoku³, a następnie w 1939 r. zdał maturę i został absolwentem liceum o profilu humanistycznym również w Sanoku⁴. W tym samym roku złożył podanie do Seminarium Duchownego w Przemyślu, jednak wszystko przerwał wybuch II wojny światowej.

Krzysztof Fil w swoich wspomnieniach z rozmów z księdzem Stanisławem Burczykiem, opisuje jego przeżycia z początku wojny. Stanisław wraz z braćmi Franciszkiem, Tadeuszem i Bronisławem, postanowili uciekać na wschód. Udali się kursującym jeszcze pociągiem do Stryja. W Drohobyczu podczas postoju na stacji, pociąg został ostrzelany przez niemieckie samoloty. Bracia cudem przeżyli. Wkrótce okazało się, że dalsza droga na wschód jest niemożliwa, gdyż Polska została zaatakowana przez wojska ZSRR. Próba powrotu zakończyła się zatrzymaniem przez Niemców, którzy poprowadzili złapanych do Przemyśla. Tam Stanisław Burczyk postanowił uciec. Przeskoczył mur, przebiegł przez kilka podwórek i schronił się na noc w przemyskim seminarium. Następnie pieszo powrócił do rodzinnego domu. W 1940 r. wraz z kilkoma osobami, chciał spróbować przedostać się przez zieloną granicę na Węgry. Jednak tuż przed wyjściem, otrzymał

¹ Ksiądz Marian Burczyk ur. 1933 r. w Długim; zm. 17 października 1998 r. Posługiwał m.in. w Pełkiniach – Wygarkach k. Jarosławia, Buszkowicach. W latach 1985 -1995 był proboszczem Parafii Archidiecezjalnej w Przemyślu, a w latach 1995-1998 w Parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku.

² A. Sudoł, *Moja droga do kapłaństwa, Małe Seminarium w Przemyślu 1936-1939, Seminarium Duchowne Przemyskie w Lesie Brzozowskim 1940-1945*, s. 140.

³ K. Bugiel, *Jubileuszowe refleksje*, „Niedziela, Edycja przemyska”, 2005, nr 5.

<http://www.niedziela.pl/artykul/36983/nd/Jubileuszowe-refleksje> [dostęp 23.03.2019 r.]

⁴ <http://1losanok.pl/uczniowie/absolwenci> [dostęp 23.03.2019 r.]

informację od proboszcza, że ma zgłosić się do seminarium. W ten sposób rozpoczął się nowy etap w jego życiu, a czuwała nad nim Opatrzność, gdyż jego towarzysze, którzy ruszyli na Węgry, wpadli w niemieckie ręce, co skończyło się dla nich śmiercią⁵.

Przemysł znalazł się pod okupacją niemiecką i radziecką, a seminarium znalazło się w tej drugiej. Rodzinna miejscowość młodego Stanisława Burczyka znalazła się po stronie okupacji niemieckiej. W takich warunkach w 1940 r. zaczęło funkcjonować tzw. Leśne Seminarium Duchowne w Brzozowie. Właśnie do niego przyjęty został 18-letni Stanisław.

Jak sam wspominał podczas wywiadu przeprowadzonego przez księdza Kazimierza Bugiela, warunki panujące tam były bardzo ciężkie: *W 1940 r. rozpocząłem studia w Brzozowie w warunkach niemal konspiracyjnych - było nas w sumie około osiemdziesięciu; cztery roczniki. Rektorem Seminarium był ks. dr Jan Grochowski, kapłan oddany całym sercem diecezji i klerikom. Swoją odpowiedzialną funkcję prowadził do października 1944 r. Pod koniec naszych studiów rektorem został ks. dr Michał Jastrzębski. Do grona profesorskiego należeli: ks. Władysław Matyka, ks. Eugeniusz Zukowski, ks. Jakub Federkiewicz, ks. Roman Głodowski, a pod koniec naszego roku przybył ks. Stanisław Jakiel. Ks. Adolf Tymczak, oprócz wykładów, zajmował się organizowaniem wyżywienia kleryków. Rowerem dojeżdżał do poszczególnych parafii, organizując pomoc materialną dla Seminarium. Ks. Franciszek Misiąg był ojcem duchownym.*

Mieszkaliśmy w trudnych warunkach, było ciasno, bez ciepłej wody, w ciągłej obawie przed represjami okupanta niemieckiego. A wyżywienie otrzymywaliśmy w dużej mierze dzięki okolicznym parafiom i poszczególnym rodzinom, które dobrowolnie i życzliwie, choć w konspiracji dostarczały żywność. Codziennie doświadczaliśmy znaków Opatrzności Bożej. W czasie naszych studiów, w czasie okupacji niemieckiej, były święcenia w 1941 r. W 1943 r. święcenia kapłańskie miały miejsce w marcu i w październiku. Nowych kandydatów nie przyjmowano.

Nad naszą formacją duchową czuwał ks. Franciszek Misiąg – ojciec duchowny – przez konferencje ascetyczne, dni skupienia, rekolekcje święte. Święceń mniejszych i wyższych, subdiakonatu i diakonatu, udzielił nam bp Franciszek Barda w naszej kaplicy seminaryjnej, natomiast święcenia kapłańskie miały miejsce w Bazylice Ojców Jezuitów w Starej Wsi 30 grudnia 1944 r. Do święceń kapłańskich przystąpiło 19 diakonów – do dnia dzisiejszego służą Panu Bogu w kapłaństwie: ks. Stanisław Folta, ks. Jan Czajkowski, ks. Adam Sudół, no i oczywiście ja. Nie wiem, w jaki sposób bp Franciszek Barda dostał się do Starej Wsi z Przemysła – była to wojna i sroga zima.

Na święcenia kapłańskie przybyli rodzice moi, z Długiego, i ks. Chrzanowski z Niechobrza. Innych nie było. Prymicje były bardzo skromnie. Kościół w Zarszynie był zniszczony wskutek działań wojennych. Wszędzie pełno żołnierzy radzieckich. Niemniej jednak moje prymicje były wielkim przeżyciem dla rodzeństwa, jak i wiernych z parafii Zarszyn. Po święceniach kapłańskich byliśmy jeszcze w Seminarium do końca marca 1945 r.⁶

Żywność do seminarium w czasie okupacji, w tym własnoręcznie pieczony chleb, nosiła w tobołku na plecach, mama księdza Stanisława - Marcela Burczyk. Pokonywała około 20 km piechotą, pod osłoną nocy, o czym sama wspominała podczas pobytu w Żurawicy w rozmowach z Haliną Partyka.

Prymicje księdza Stanisława Burczyka, miały miejsce w święto Trzech Króli 1945 r. Jak wspominał brat - ks. Marian Burczyk, odbyły się w zniszczonym kościele w Zarszynie. Zamiast organów do śpiewu akompaniował wiatr szumiący w wybitych oknach i zwalonym sklepieniu⁷.

⁵ S. Bartmiński, *Introibo ad altare Dei. Dzieje służby ministranckiej przy katedrze przemyskiej w latach 1946-2008*, Przemysł 2008, s.279-281.

⁶ K. Bugiel, dz. cyt.

⁷ W. Komański, *Zarszyńskie organy*, "Głos Zarszyna", nr 15, 2015/2016, http://www.zarszyn.pl/asp/pliki/glos_zarszyna/nr_15.pdf [dostęp 03.04.2019 r.]

Nr 246/44.

FRANCISCUS BARDA

MISERATIONE DIVINA ET S. SEDIS APOSTOLICAE GRATIA

EPISCOPUS PREMISLIENSIS LATINORUM

Universis et singulis praesentes Litteras manu nostra subscriptas et sigillo proprio munitas inspecturis et lecturis notum facimus: Nos intra Missarum Solemnia Assistente Nobis Spiritu Sancto in *sancto*

Sanctissimi Praesentis Aeterni Patris Anno Domini Millesimo nongentesimo quadragentesimo quarto
die vero *tricesimo* mensis *Decembris* quae fuit *30to 1944*

iuxta ritum Sanctae Romanae Ecclesiae, per examen idoneum et habilem reperit dilectum Nobis in

Christo *Stanisławum Burczyka, Missionarium*

ad *Sacerdotium Praedicatorum* rite promovisse et ordinavisse, sicque a Nobis promotum et ordinatum testamur.

Datum in Aedibus Nostris Episcopalibus

Premisliae, die *30ma* mense *Decembris* anno *1944*.

*Mutatis circumstantiis pro loco ordinandi
hominis Praedicatorum Basilica S. M. V. Anthonii
in Staromst est electa.*

*Franciscus Barda
episcopus*

Świadectwo święceń ks. Stanisława Burczyka, ze zbiorów siostry ks. Burczyka Lucyny Muryjas.

INSTITUTUM THEOLOGICUM DIOECESIS PREMISLIENSIS LATIN:

TESTIMONIUM
ABSOLUTIONIS STUDIORUM

Burczyk Stanislaus Andreas

natus die *30ma* mensis *Novembris* anno *1921* in *Plugie / par. Zarzyna*
absolvit curriculum studiorum ab anno *1940*
ad *1945* in INSTITUTO THEOLOGICO DIOECESIS PREMISLIENSIS LATIN.
suaeque doctrinae in publicis examinibus specimen
praebuit, prout sequitur :

Świadectwo studiów w seminarium duchownym ks. Stanisława Burczyka,
ze zbiorów siostry ks. Burczyka Lucyny Murtyjas.

S.Theologiae cursus	Obiectum studiorum	N-rus h-um	NOTA EXAMINIS
I. Semestre 1940 aestivum	Studium bibl. V.Foed.	3	valde bene
	Historia Ecclesiae	5	valde bene
	Patrologia	2	bene
	Philosophia : (Cosmologia (Psychologia (Ethica	3	bene
		3	valde bene
		3	valde bene
Historia Philosophiae	3	bene	
II. Semestre 1940-41 hiemale et aestivum	Studium bibl. V.Foed.	3	valde bene
	Theologia Fund.:(De revelatione (De Ecclesia	3	valde bene
		4	sufficenter
	Philosophia :(Logica (Metaphysica (Theodicea	3	bene
		3	bene
		3	bene
Historia Philosophiae	3	bene	
III. Semestre 1941-42 hiemale	Studium bibl. N.Foed.	6	valde bene
	Studium bibl. V.Foed.(Exegesis (Hist.Isr. (Lingua hebr.	2	valde bene
		2	valde bene
		2	valde bene
	Theologia Moralis	3	valde bene
	Philosophia (Criteriologia (Psych.exper.	5	bene valde bene
IV. Semestre 1942 aestivum	Theologia Dogmatica	6	bene
	Theologia Moralis	5	valde bene
	Studium bibl. V.Foed.	4	bene
	Historia Ecclesiae	5	bene
	V. Semestre 1943 aestivum et hiemale	Theologia Dogmatica	6
Theologia Moralis		4	valde bene
Studium bibl. N.Foed.		2	valde bene
Jus canonicum		3	valde bene
Homiletica		2	valde bene
Scientia catech.(Paedologia (Didactica		3	valde bene valde bene

Świadectwo studiów w seminarium duchownym cd.

Praca duszpasterska do 1967 r.

Pierwszą parafią młodego księdza Stanisława były Kołaczyce, gdzie pełnił posługę duszpasterską od 14 kwietnia 1945 r. do 30 listopada 1948 r.⁸ Tak wspominała go Michalina Sękowska-Pięch w swoim tekście „Ocalić od zapomnienia” w gazecie parafialnej „Dzwon”: *Kiedy umilkły działa i ze wszech stron szli młodzi ludzie do powstającego gimnazjum, do klasy wszedł Ksiądz Stanisław Burczyk. Bardzo młody, radosny, mimo że przeszedł trudną drogę okupacyjną, jako alumn seminarium duchownego. Nie tylko nas uczył, ale był również opiekunem harcerstwa. I jako kapłan i jako pedagog i Harcmistrz Rzeczypospolitej darzył wszystkich uśmiechem i dobrocią. Interesował się sytuacją życiową swoich harcerzy, dla wszystkich miał dobre rady. Zbiórki harcerskie, ogniska stanowiły niepowtarzalne chwile swoistej, przyjaznej atmosfery. Nie ulega wątpliwości, że harcerstwo stało się dla wielu z nas szkołą charakteru. Słowność, punktualność, pracowitość i prawość to cechy, które w nas ukształtował. Podstawową rolę w tym formowaniu młodych charakterów odegrał Ks. Stanisław. Z żalem po trzech latach żegnał nas, a my Jego. O tym jak był żyty z młodzieżą oraz ile serca wkładał w jej wychowanie, świadczy fakt, że po latach przyjeżdżał na każdy jubileusz, rozmawiał i wszystkich poznawał⁹.*

30 listopada 1948 r. ksiądz Stanisław został wikariuszem w parafii Fara w Krośnie. W niej pełnił posługę do 27 kwietnia 1951 r.¹⁰ Od grudnia 1949 r. i w roku 1950 uczył religii w Liceum Tkackim¹¹. Co ciekawe na posłudze w Krośnie, zastąpił go ks. Adam Sudoł, jego przyjaciel od czasów Seminarium w Brzozowie.

Trzecią parafią Stanisława Burczyka była Dydnia, gdzie jako wikariusz posługiwał od 27 kwietnia 1951 r. do 16 lipca 1951 r.¹²

Następnie został przeniesiony do parafii katedralnej w Przemyślu, gdzie najpierw, od 16 lipca 1951 r. do 30 listopada 1957 r., był wikariuszem, a następnie katechetą¹³. W 1960 r. w dowód uznania za zasługi dla Kościoła Przemyskiego został odznaczony godnością: Expositorio Canonicali¹⁴. W tym samym roku dostał urlop i został skierowany do Instytutu Muzyczny – Liturgiczny „Musica Sacra” im. św. Piusa X w Warszawie¹⁵, który ukończył w 1963 r. Był w nim jednym z pięciu pierwszych w Polsce słuchaczy¹⁶. Dzięki temu od 26 sierpnia 1963 r.¹⁷ aż do roku 1990 prowadził wykłady z muzyki i śpiewu w Seminarium Duchownym¹⁸. 31 lipca 1963 r. został również Dyrektorem Studium dla Organistów w Przemyślu¹⁹. Funkcję tę pełnił do 23 września 1986 r., kiedy to jego ustna rezygnacja została oficjalnie przyjęta przez biskupa Ignacego Tokarczuka²⁰.

⁸ Archiwum Archidiecezjalne w Przemyślu (dalej AAPrz), Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka, b. sygn.

⁹ M. Sękowska-Pięch, *Ocalić od zapomnienia*, „Dzwon Kościelny”, s. 21,

http://www.kolaczyce.parafia.info.pl/art_images/art_610/img14518.pdf. [dostęp 23.03.2019 r.]

¹⁰ AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka, b. sygn.

¹¹ B. Krukar, *Historia katechezy w naszej szkole*,

http://www.zsp1.fc.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1159&Itemid=447 [dostęp 23.03.2019r.]

¹² AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka, b. sygn.

¹³ Tamże.

¹⁴ G. Delmanowicz, <http://przemyska.pl/ks-stanislaw-burczyk/>, [dostęp 29.03.2019 r.]

¹⁵ 2 października 1959 r., Prymas Polski ks. kardynał Stefan Wyszyński erygował Instytut Muzyczny – Liturgiczny „Musica Sacra” im. św. Piusa X w Warszawie. Głównym celem, określonym w dekreście erekcyjnym było kształcenie zawodowe w liturgicznej muzyce sakralnej kapłanów oraz świeckich mężczyzn.

¹⁶ <http://www.anin.waw.pl/doc/historiaANIN.pdf> [dostęp 25.03.2019 r.]

¹⁷ AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka, b. sygn.

¹⁸ K. Bugiel, dz. cyt.

¹⁹ AAPrz, DU Kronika Diecezji Przemyskiej, 92 (2007), s. 347.

²⁰ AAPrz, AKP TP Burczyk Stanisław, pismo nr 2033/86 bp Tokarczuka do ks. Burczyka z dnia 23 września 1986 r., b. sygn.

1961 r. kadra i słuchacze Instytutu Muzyczno – Liturgicznego „Musica Sacra” im. św. Piusa X w Warszawie. W środku siedzi ks. kardynał Stefan Wyszyński. Z prawej u góry w okularach ks. Stanisław Burczyk. Fot. ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Przemyślu.

Podczas pracy w Przemyślu od 31 lipca 1951 r. do 27 sierpnia 1960 r. był opiekunem Koła Ministrantów przy przemyskiej katedrze²¹. Liczba ministrantów podczas jego posługi sięgała 300 osób. Dzielili się oni na cztery grupy. Pierwszą byli kandydaci na ministrantów, których zwykle było około 50-60 chłopców, następnie ministranci młodszy ze szkół podstawowych, ministranci starsi ze szkół średnich i ministranci honorowi, którzy ukończyli już szkołę średnią. Ksiądz Stanisław Burczyk organizował dla swoich podopiecznych nie tylko spotkania formacyjne, ale był dla nich przede wszystkim prawdziwym wychowawcą, nauczycielem, a także rodzicem. Chciał, aby byli ludźmi wierzącymi, ale równocześnie zdrowymi, sprawnymi oraz wielkimi patriotami. Do corocznych tradycji należał opłatek ministrancki, wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek, zajęcia świetlicowe i terenowe podczas ferii i wakacji szkolnych. Ksiądz Burczyk zorganizował wiele wycieczek dla ministrantów, dzięki czemu zwiedzili oni Częstochowę, Kraków, Leżajsk. Swoich podopiecznych zabierał na kilkudniowe pielgrzymki piesze do Kalwarii Pałacowskiej²² i wycieczki rowerowe²³. Łącznie podczas pełnienia funkcji opiekuna Koła Ministrantów przyjął do ich grona 190 chłopców²⁴.

Ze swoimi podopiecznymi był bardzo zżyty. Organizował dla nich pomoc w nauce, grywał z nimi w piłkę nożną, zjeżdżał na nartach z Kopca Tatarskiego, a podczas pieszych pielgrzymek dzielił z nimi trudy. Jak wspomina Jerzy Łobos, podczas takiej pielgrzymki na Kalwarię Pałacowską, nocleg został zorganizowany w Nowych Sadach. Chłopcy spali na sianie

---

²¹ S. Bartmiński, dz. cyt., s.62.

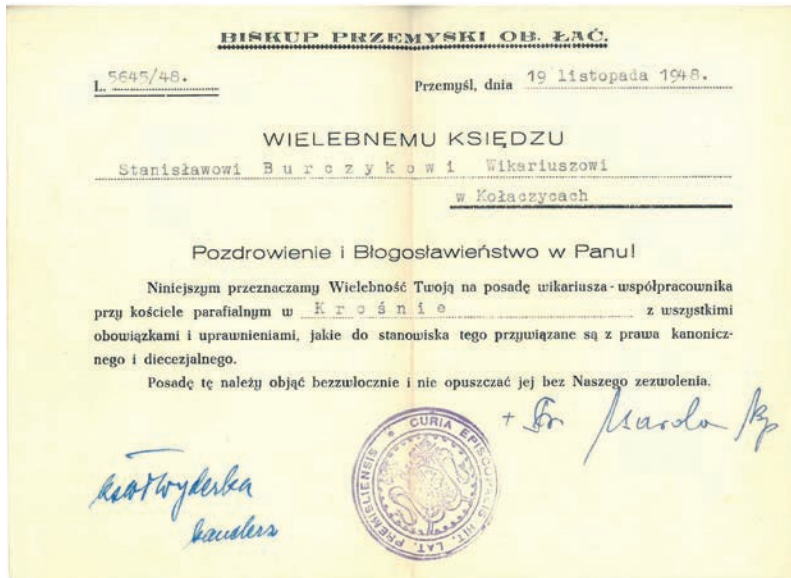
²² Tamże, s. 175-177.

²³ Tamże, s.294.

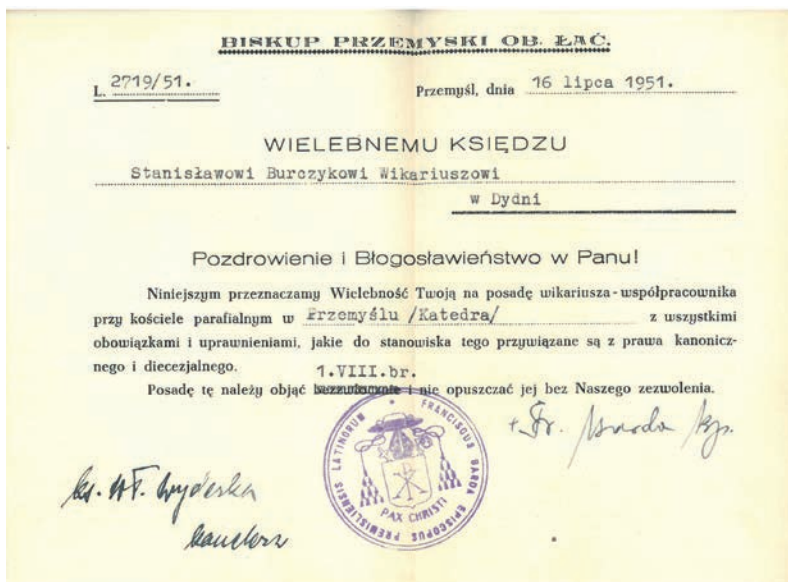
²⁴ Tamże, s.180-184.

w stodole, a posiłek jedli w plebańskim ogrodzie. Mimo wielokrotnych prób miejscowego proboszcza, ksiądz Stanisław nie zgodził się pójść zjeść posiłek w plebanii, ani nocować w niej. Skwitował to kategorycznym stwierdzeniem: *Zostaję z chłopcami!* Nocował i jadł z nimi, zdobywając u nich ogromny szacunek²⁵.

W tym czasie uczył religii w Szkole Podstawowej nr 1 w Przemyślu, a od 1954 r. zmuszony był prowadzić lekcje w przykościelnej salce²⁶. Był także katechetą w Szkole Podstawowej nr 5²⁷.

*Przemieszczenie ks. Burczyka do parafii w Krośnie.
Ze zbiorów siostry ks. Burczyka Lucyny Muryjas*

*Przemieszczenie ks. Burczyka do parafii katedralnej w Przemyślu.
Ze zbiorów siostry ks. Burczyka Lucyny Muryjas*

²⁵ Tamże, s. 185-186.

²⁶ Tamże, s. 176.

²⁷ Tamże, s. 281.

KURIA BISKUPIA
W PRZEMYŚLU

Przemyśl, dnia 22 listopada 1957.

L. 7011/57.

Przy odpowiedzi powołać się
na powyższą liczbę

Wielebny
Ksiądz Stanisław Burczyk
Wikariusz Katedralny
w Przemyśle.

Na prośbę z dnia 15.IX.1957 r., pozwoliliśmy Wielebności Twojej, pismem z dnia 21.IX.1957 r., starać się u Władz Szkolnych o etat nauczyciela religii w Szkole Podstawowej Nr.5 w Przemyśle.

Wydział Oświaty Prez. Woj. R. Nar. w Rzeszowie, pismem z dnia 19.XI.1957 Nr. II. O. Os. 1181/57, wyraził zgodę na przydział etatu dla Wielebności Twojej. Dlatego mianujemy Wielebność Twoją katechetą etatowym w wyżej wymienionej szkole, w przekonaniu, że Wielebność Twoja, jak dotąd, ofiarnie i gorliwie poświęci wszystkie swoje siły nauczaniu i wychowaniu religijnemu młodzieży szkolnej.

W związku z tym zwalniamy Wielebność Twoją, z dniem 1 grudnia 1957, z obowiązków Wikariusza Katedralnego, wyrażając Ci Nasze uznanie za wzorowe spełnianie obowiązków. Pragnieniem Naszym jednak jest, by Wielebność Twoja, po porozumieniu się z Przewielebnym Księdzem Proboszczem Katedry, sprawował w dalszym ciągu opiekę nad stażantami w Katedrze, zaprawiając ich do służby przy Ołtarzu Bożym.

Jako zadatek łask Bożych na ważną i odpowiedzialną pracę duszpasterską łączymy dla Wielebności Twojej Nasze arcybiskupie błogosławieństwo.

J. M. Murdza Bp

Mianowanie ks. Burczyka katechetą. Ze zbiorów siostry ks. Burczyka Lucyny Murjas.

KURIA BISKUPIA
W PRZEMYŚLU

Przemyśl, dnia 31 sierpnia 1951.

L. 3412/51.

Przy odpowiedzi powołać
się na powyższą liczbę.

Świadectwo

ukończenia studiów teologicznych

Kuria Biskupia w Przemyśle zaświadcza niniejszym, że Ksiądz Burczyk Stanisław, syn Jana i Marceli z d. Burczyk, urodzony 30.XI.1921, w Długiem, pow. Sanok ukończył studia teologiczne w Przemyskim Seminarium Duchownym z wynikiem pozytywnym w r. 1945 i na tej podstawie jest uprawniony do nauczania religii we wszystkich szkołach podstawowych i średnich tak ogólnokształcących jak i zawodowych.

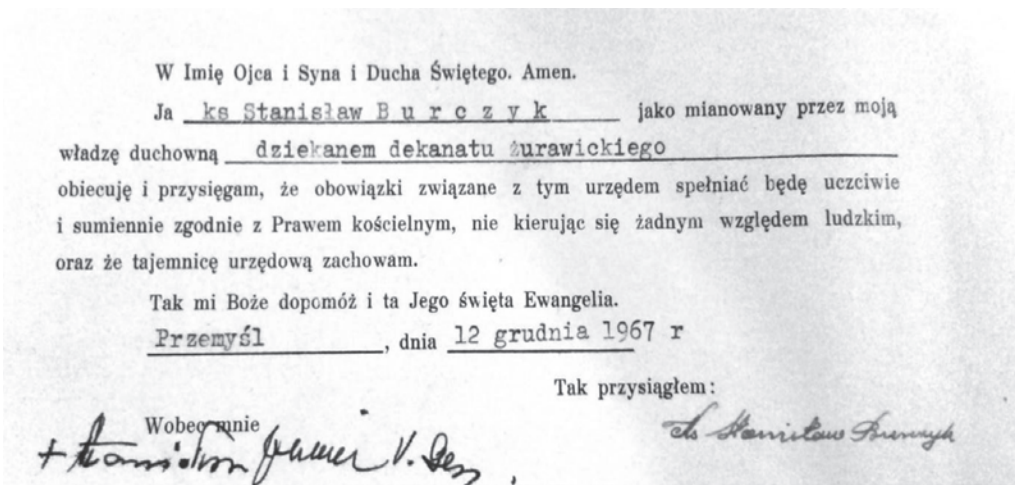

J. M. Murdza Bp

Zaświadczenie ukończenia studiów przez ks. Burczyka. Ze zbiorów siostry ks. Burczyka Lucyny Murjas.

Probstwo w Żurawicy

3 lutego 1967 r. rozpoczął się nowy etap w życiu księdza Stanisława Burczyka. Został wówczas wikariuszem ekonomicznym parafii Żurawica, następnie 3 marca 1967 r. administratorem, a po czasie w wyniku braku sprzeciwu władz cywilnych – proboszczem. 12 grudnia 1967 r. został mianowany dziekanem żurawickim²⁸.

Przyjęcie godności dziekana żurawickiego. Ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Przemyślu .

Od razu po objęciu funkcji proboszcza parafii Żurawica, ksiądz Stanisław Burczyk dał się poznać, jako pracowity kapłan i świetny organizator. W 1967 r. pod jego przewodnictwem wykonano wiele prac przy parafii, a niektóre z nich były kontynuacją zadań podjętych przez poprzednika, księdza proboszcza Tadeusza Kostkę. Zamontowano 32 nowe ławki w kościele, wyremontowano 8-głosowe organy, ustawiono tymczasowy ołtarz twarzą do ludzi, zakupiono nową puszkę do komunii świętej i dwie bursy dla chorych. Ponadto pozłożono jeden kielich, doprowadzono instalację elektryczną do dwóch konfesjonałów oraz wmurowano tablicę pamiątkową ku czci poległych żołnierzy. Naprawiono i wyczyszczono rynny nad prezbiterium. Ksiądz Burczyk od początku wskazywał na konieczność wykonania malowania i ogrzewania kościoła²⁹.

Już w pierwszym swoim sprawozdaniu ksiądz proboszcz wskazywał na zagrzybioną i zawilgoconą plebanię, sugerując przeprowadzenie generalnego remontu lub budowę nowej. W plebanii mieszkał proboszcz, a dwóch księży wikariuszy w Domu Katolickim. Ponadto parafia posiadała stajnię, stodołę i około 18 ha ziemi, z czego 4 ha było użytkowane przez parafię, a reszta była w dzierżawie. Problem, na który ksiądz Burczyk zwracał od początku uwagę, to duża odległość wiernych od kościoła. Niektórzy mieli do niego 6 km, przez co

²⁸ AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka, b. sygn.

²⁹ Archiwum Parafii Żurawica (dalej APŻ), Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1967, b. sygn.

w świątyni bywali tylko przy ważnych uroczystościach. Z tego samego powodu część parafian uczęszczała do kościołów w Przemyślu i Ujkowicach³⁰.

14 grudnia 1967 r. ks. Stanisław Burczyk przekazał do kościoła w Krzywcy słynący łaskami obraz Matki Boskiej Śniatyńskiej. Obraz ten przywiózł ze Śniatynia ksiądz Kajetan Amirowicz³¹. Na przekazanie obrazu zgodę wyraził bp. Ignacy Tokarczuk. Został on umieszczony w głównym ołtarzu kościoła parafialnego w Krzywcy³².

W 1968 r. w kościele zamontowano ogrzewanie elektryczne, nowe nagłośnienie, dziesięć kłęczników – konfesjonałów z wysuwaną kratą, dwie gabloty na wota i trzy na ogłoszenia, krzyż na ołtarz i dwa potrójne świeczniki. W oknach wież kościelnych zamontowano siatkę, ponadto pozłożono jeden kielich, kupiono trzy alby, osiem stul i odnowiono pięć ornatów³³.

1969 r. Ks. Burczyk udziela ślubu w kościele w Żurawicy. Z lewej widoczny wieloletni kościelny Michał Opacki. W tle fragment dawnego bocznego ołtarza z obrazem Jezusa Ufam Tobie. Fot. ze zbiorów Zbigniewa Faca.

W tym czasie w kościele Msze święte w niedzielę sprawowane były o godzinach: 7:30, 9:00, 10:30, 12:00 i 18:00 (lub 17:00), a o 17:30 były nieszpory. W dni powszednie o 6:30, 7:00 oraz o 18:00 lub 17:00³⁴. W 1968 r. za swoją pracę Ks. Burczyk otrzymał godność Rokiety i Mantoletu³⁵.

W kolejnym roku dokupiono nowe piece elektryczne, dzięki czemu było ich już osiem. Pozłożono monstrancję i zamontowano aparat do wyświetlania pieśni kościelnych.

³⁰ Tamże.

³¹ Ks. Kajetan Amirowicz ur. 23 października 1881 r. w Mikulińcach pod Śniatynem, zm. 15 lipca 1965 r. w Żurawicy w 59 roku kapłaństwa. Duchowny ormiańsko-katolicki, wieloletni proboszcz parafii ormiańsko-katolickiej w Śniatynie. W 1946 r. uciekł przed prześladowaniami komunistycznymi do Polski. Do śmierci mieszkał w Żurawicy, pomagając w posłudze kapłanom rzymsko-katolickim. Został pochowany na miejscowym cmentarzu. 24 lipca 2011 r. w kościele w Żurawicy Dolnej została odsłonięta poświęcona mu tablica.

³² APŻ, Potwierdzenie odbioru z dnia 14 grudnia 1967 r., b. sygn.

³³ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1968, b. sygn.

³⁴ APŻ, Kwestionariusz przed wizytacją w 1968 r., b. sygn.

³⁵ G. Delmanowicz, dz. cyt.

W Domu Katolickim zorganizowano mieszkanie dla organisty. Parafia rozpoczęła starania o budowę nowej plebanii składając potrzebną dokumentację do kurii oraz Wydziału do Spraw Wyznań w Rzeszowie. W 1969 r. w Żurawicy powstał chór mieszany, czterogłosowy, który wykonał między innymi kolędy. Warto dodać, że w Żurawicy ksiądz Stanisław Burczyk obchodził jubileusz 25-lecia swojego kapłaństwa³⁶.

*Rok 1969. Ksiądz Stanisław Burczyk świętuje Jubileusz 25-lecia kapłaństwa w kościele w Żurawicy.
Fot. ze zbiorów Haliny Partyka.*

W 1970 r. zrobiono podwyższenie z desek w całym prezbiterium, rozebrano boczny ołtarz z obrazem św. Antoniego w nawie pod oknem, który został przekazany w 1971 r. do kościoła w Łodynie, parafia Ustrzyki Dolne³⁷. Natomiast mensę po nim, po małej przeróbce umieszczono, jako ołtarz w prezbiterium, twarzą do ludzi. Wmurowano jedenaście żelaznych ram okiennych, które oszklono. Były one umieszczone 12-15 cm od witraży po stronie zewnętrznej. Również w zakrystiach zamontowano drugie okna, natomiast w wieży kościelnej wymieniono walący się sufit.

W dniach 21-29 sierpnia 1970 r. w parafii odbywały się misje święte, które prowadzili ks. Walenty Bal z Rzeszowa przy współpracy księży Władysława Długosza i Tadeusza Warzyboka. Misje były równocześnie przygotowaniem do nawiedzenia Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, które miało miejsce w Żurawicy w dniach 29-30 sierpnia 1970 r.³⁸

W następnym roku planowano malowanie kościoła, jednak ze względu na to, że artysta Stanisław Jakubczyk nie zdołał ukończyć polichromii w innych kościołach, trzeba było przełożyć je na 1972 r. Ksiądz Burczyk w sprawozdaniu do kurii, pisał rozgoryczony, że *czekamy*

³⁶ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1969, b. sygn.

³⁷ APŻ, Opis kościoła do pracy pt „Kościoły Diecezji Przemyskiej”, 1972, b. sygn.

³⁸ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1970, b. b. sygn.

*Uroczystość nawiedzenia Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Żurawicy w 1970 r. Drugi od lewej ks. Ludwik Dyszyński wikariusz w Żurawicy w latach 1939-1942 i administrator w latach 1941-1942
Fot. ze zbiorów Macieja Dudy.*

na niego 3 lata. Do malowania kościoła zgromadzono deski potrzebne do budowy rusztowań. W 1971 r. naprawiono blachę na kościele, która uległa uszkodzeniu oraz zakupiono nową. Przed odpustem parafialnym zorganizowano w dniach 4-8 grudnia 1971 r. renowację misji, prowadził je ponownie ks. Walenty Bal z Rzeszowa³⁹.

Rok 1972 to wielkie zmiany żurawickiej świątyni. Połowę dachu pokryto nową ocynkowaną blachą. Zmieniono oświetlenie kościoła, przenosząc pajaki z lampami z nawy głównej nad ławki. Obniżono ambonę, zdjęto obramowanie nad chrzcielnicą, wyniesiono ołtarz boczny, który przeznaczono do innego kościoła. Na strychu przerobiono i zabezpieczono linie elektryczne i urządzenia wentylacyjne w kościelnej wieży⁴⁰. Jednak

³⁹ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1971, b. sygn.

⁴⁰ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1972, b. sygn.

największym dziełem była nowa polichromia mozaikowa, autorstwa Stanisława Jakubczyka. Zastąpiła ona pierwszą wykonaną jeszcze w 1913 r. przez szkołę artysty Tadeusza Popiela⁴¹. Nowe malowanie zawierało w prezbiterium cztery obrazy mozaikowe, przedstawiające cztery pierwsze tajemnice radosne różańca. W nawach bocznych powstała mozaikowa droga krzyżowa, na tle kamieni rzecznych, a powyżej osiem postaci świętych i błogosławionych: św. Wojciech, św. Stanisław biskup, bł. Jan z Dukli⁴², św. Jędrzej Żurawek, bł. Bronisława, św. Jan Kanty, św. Jacek i bł. Maksymilian Kolbe⁴³. Na tylnej ścianie nad konfesjonałami powstały mozaiki: Syn Marnotrawny wraca do ojca i Miłosierny Samarytanin. Poświęcenie nowej polichromii przez bp Ignacego Tokarczuka miało miejsce podczas odpustu parafialnego 8 grudnia 1972 r.⁴⁴

Uroczystość nawiedzenia Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Żurawicy w 1970 r. Fot. ze zbiorów Macieja Dudy.

W 1973 r. kolejne wichury uszkodziły dach na kościele. Świątynia była ubezpieczona i udało się uzyskać odszkodowanie od PZU. Odnowiono i pozłożono wszystkie ołtarze, ambonę, metalowe tabernakulum i chrzcielnicę. Zakupiono nowe lampy, a dawny ołtarz z bocznej nawy подарowano do kościoła w Bóbrce parafia Uherce, jednak bez obrazu „Jezu ufam Tobie”. Wraz z nim подарowano drewniane tabernakulum i monstrancję, pozostałą w parafii po ks. Kajetanie Amirowiczu. W dalszym ciągu ksiądz proboszcz czynił starania o pozwolenie na budowę nowej plebanii⁴⁵.

Uszkodzoną blachę na dachu wymieniono w 1974 r. Ponadto dach na wieży i nad prezbiterium został pomalowany. Cała elewacja zewnętrzna kościoła została odnowiona, pomalowano ją na kolor biały i popielaty, a cokół na ciemnopopielaty. Zamontowano nowe

⁴¹ Tadeusz Popiel ur. 1863 r. w Szczucinie, zm. 22 lutego 1913 r. w Krakowie) – polski malarz, współautor Panoramy Raclawickiej, wykonawca i projektant polichromii fresków i witraży w kilkudziesięciu kościołach.

⁴² Kanonizowany przez Jana Pawła II w Krośnie 10 czerwca 1997 r.

⁴³ Kanonizowany przez Pawła VI w Rzymie 10 października 1982 r.

⁴⁴ APŻ, Kwestionariusz nr 1 do jubileuszowego rocznika diecezjalnego, 1972, b sygn.

⁴⁵ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1973, b. sygn.

żelazne ozdobne lampy oświetleniowe koło kościoła. Jedna przy froncie, sześć wzdłuż schodów od drogi, a dwie przy figurze Matki Bożej za drogą. Prąd został do nich doprowadzony kablem ziemnym. Parafia uzyskała zgodę na budowę nowej plebanii, ale ograniczono w niej powierzchnię użytkową do 110 m². Kupiono także 10 taboretów z poduszką do prezbiterium⁴⁶.

W 1975 r. mamy informację, że organistą był Feliks Szumelda, kościelnym Michał Opacki, a kościół sprzątała Anna Horodecka. Pomoc gospodarczo-domową zapewniała Helena Śliwińska, a funkcję gospodyni domowej pełniła dorywczo Jadwiga Święch, która wraz z mężem Janem bezinteresownie pomagała w różnych pracach dla parafii. Miała też wówczas miejsce wizytacja parafii przez biskupa Bolesława Taborskiego. Po wieloletnich staraniach udało się w końcu ruszyć z budową nowej plebanii. Powstały fundamenty i parter z cegły i pustaków⁴⁷.

Budowę kontynuowano w kolejnym roku. Zakończono budowę murów, wykonano dach, który został pokryty blachą. W części nową, a częściowo starą z kościoła. Wstawiono też część okien. Od sierpnia 1976 r. nową osobą sprzątającą kościół została Teresa Gawlik⁴⁸.

20 września 1976 r. na polecenie bp Ignacego Tokarczuka, przekazano z parafii Żurawica czternaście obrazów Drogi Krzyżowej malowanych na płótnie z ramami o wymiarach 110/90 cm do kaplicy w Dąbrówce Starzeńskiej⁴⁹.

29 sierpnia 1976 r. o godzinie 16:00 odbyła się obok kościoła uroczysta Msza święta polowa, której przewodniczył bp Ignacy Tokarczuk. Była ona częścią obchodów 600-lecia

Uroczystości 600-lecia diecezji przemyskiej i 570-lecia parafii Żurawica. Fot. ze zbiorów Zbigniewa Faca.

⁴⁶ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1974, b. sygn.

⁴⁷ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1975, b. sygn.

⁴⁸ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1976, b. sygn.

⁴⁹ APŻ, Pokwitowanie odbioru 14 stacji Drogi Krzyżowej z dnia 20 września 1976 r., b. sygn.

diecezji przemyskiej. Równocześnie parafia Żurawica obchodziła 570-lecie istnienia⁵⁰. Przygotowanie duchowe do tych uroczystości prowadził karmelita Adeodat z Przemyśla⁵¹.

W 1977 r. z pracy kościelnego zrezygnował, ze względu na stan zdrowia Michał Opacki, który pełnił tę funkcję z przerwą od 1918 r.

Jako ciekawostkę ksiądz Burczyk podał w corocznym sprawozdaniu, że w Żurawicy zmieniono numerację domów. Od nr 1 na Rozrządowej, dalej prawą stroną drogi od kościoła do Bażantarni i powrót drugą stroną do stacji osobowej. Razem wyszło 889 numerów, plebania otrzymała nr 107, a Dom Katolicki nr 108. Ponadto zwrócił uwagę na potrzebę sprowadzenia do Żurawicy sióstr zakonnych i sprawienia nowych organów. Cały czas trwała budowa nowej plebanii. W piwnicy i na parterze wykonano ściany działowe. W piwnicy zrobiono betonową posadzkę oraz zakupiono drewno na okna i futryny, płytki do łazienek i kuchni oraz dużą ilość żwiru⁵².

W 1978 r. pojawił się problem ze znalezieniem kościelnego, a trzy osoby pełniły na zmianę funkcję pomocy gospodarczo-domowej. Ksiądz proboszcz zwracał też uwagę na mniejsze zainteresowanie parafian budową nowej plebanii. Mimo to udało się rozpocząć budowę centralnego ogrzewania, sieci wodnokanalizacyjnej i elektrycznej w budynku. Piwnice i parter zostały otynkowane, a na dachu nowej plebanii, Domu Katolickiego, kościoła i wieży kościelnej oraz stodoły zakonserwowano blachę. Ponadto w nowej plebanii zamontowano futryny na parterze oraz oszklono podwójne okna. 13 grudnia 1978 r., rozpoczęło się Nawiedzenie Rodzin przez Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej od domu nr 1⁵³.

W sprawozdaniu z pracy duszpasterskiej za 1979 r. jest informacja, że sprzątaniem kościoła ponownie zajmowała się Anna Horodecka. Robiła to dwa razy w tygodniu, a w ubieraniu ołtarzy pomagała jej często absolwentka szkoły rolniczej Regina Drozd. Gospodyni domowej nie było, a dorywczo tę funkcję pełniły cztery osoby. Postępowała budowa nowej plebanii. Ukończono prace przy instalacjach wodnokanalizacyjnej i grzewczej. Na poddaszu zostały wybudowane ściany działowe, zakupiono parkiet do wszystkich pomieszczeń i wykonano podkład pod niego. Do montażu gotowe były parapety blaszane na zewnątrz i lastrykowe do wewnątrz budynku, styropian do ocieplenia oraz płytki terakoty na posadzkę. Prąd do plebanii został doprowadzony kablem ziemnym. Ponadto wykonano i zabetonowano zbiornik kanalizacyjny. O skali prac świadczy ilość zakupionego materiału 2,8 t wapna, 5 t cementu, 125 m² siatki na ogrodzenie. Parafia wpłaciła też zaliczkę w wysokości 3000 zł na podłączenie gazu. Do kościoła kupiono dwa piece elektryczne do ogrzewania⁵⁴.

W 1979 r. ksiądz proboszcz Stanisław Burczyk został mianowany Honorowym Kanonikiem Kapituły Przemyskiej⁵⁵.

W 1980 r. miało miejsce ważne wydarzenie dla zamięłowanego w muzyce księdza Stanisława Burczyka. Zdemontowano wówczas stare organy, zmieniono podłogę na chórce i rozpoczęto montaż nowych organów. Rozpoczęto też prowadzenie kroniki parafialnej.

---

⁵⁰ Zasugerowano się wówczas datą odnowienia parafii Żurawica w 1416 r. i oficjalnie świętowano 560-lecie parafii. Na fotografiach z tego wydarzenia widać wyraźnie 560. Ksiądz Burczyk w sprawozdaniu do kurii, przekreślił 560-lecie, wpisując długopisem na maszynopisie 570-lecie.

⁵¹ APŻ, Sprawozdanie z Uroczystości 600-lecia Diecezji Przemyskiej w parafii Żurawica, 1976, b. sygn.

⁵² APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1977, . b. sygn.

⁵³ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1978, b. sygn.

⁵⁴ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1979, b. sygn.

⁵⁵ G. Delmanowicz, dz. cyt.; Z. Głowacki, *Pralaci i kanonicy w archidiecezji przemyskiej*, "Niedziela", Edycja przemyska, 5/2007. <http://www.niedziela.pl/artukul/48963/nd/Pralaci-i-kanonicy-w-archidiecezji> [dostęp: 05.04.2019 r.]

Budynek starej plebanii został przeznaczony do rozbiórki, a w nowej wykonano zewnętrzną elewację. Ponadto na poddaszu wykonano ściany i sufity drewniane, które ocieplono styropianem. Ściany na poddaszu zostały wytynkowane, a na parterze i klatce schodowej pomalowane. Położono też parkiet, dzięki czemu parter został wykończony. Wykonano także betonowy chodnik dookoła plebanii oraz od niej do kościoła. Pojawił się natomiast problem z piecem centralnego ogrzewania, który był przystosowany do palenia koksem i nie był dostosowany do wysokości komina plebanii. Ksiądz Burczyk podjął próby wymiany pieca⁵⁶.

Do kościoła zakupiono cztery kolejne piece do ogrzewania. Blisko szkoły w budynku nr 346 urządzono punkt katechetyczny z dwoma pokojami. Ponadto nauka religii odbywała się w domu prywatnym w Żurawicy Górnej, gdzie mieściły się dwie klasy. Dla uczniów przedszkolnych i dojeżdżających religia była w sali przy plebanii. Od 8 do 15 marca w parafii odbyły się misje święte, które prowadzili ks. prałat Józef Mucha, ks. prałat Józef Urbanik i ks. Adam Michalski. Frekwencja była bardzo duża, na co zwracali również uwagę księży spoza parafii. W parafii cały czas trwało Nawiedzenie Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. W ramach ogólnonarodowego entuzjazmu związanego z podpisaniem Porozumień Sierpniowych, wprowadzono krzyże do szkoły, Urzędu Gminy i niektórych zakładów pracy⁵⁷.

W 1981 r. w kościele zamontowano nowe 23-głosowe organy. Brakowało jedynie piszczałek do dwóch głosów. Poświęcił je 20 kwietnia 1981 r. bp Stanisław Jakiel, podczas wizytacji parafii Żurawica. Pojawił się problem zaciekania wody w jednej z naw, mimo iż dach nie był uszkodzony. Budynek starej plebanii był zamieszkały do lipca 1981 r., natomiast w nowej nadal nie było wykończonych pięć pokoi na poddaszu. W budynku Domu Katolickiego, gdzie mieszkali księża wikariusze, organista, mieścił się posterunek MO oraz

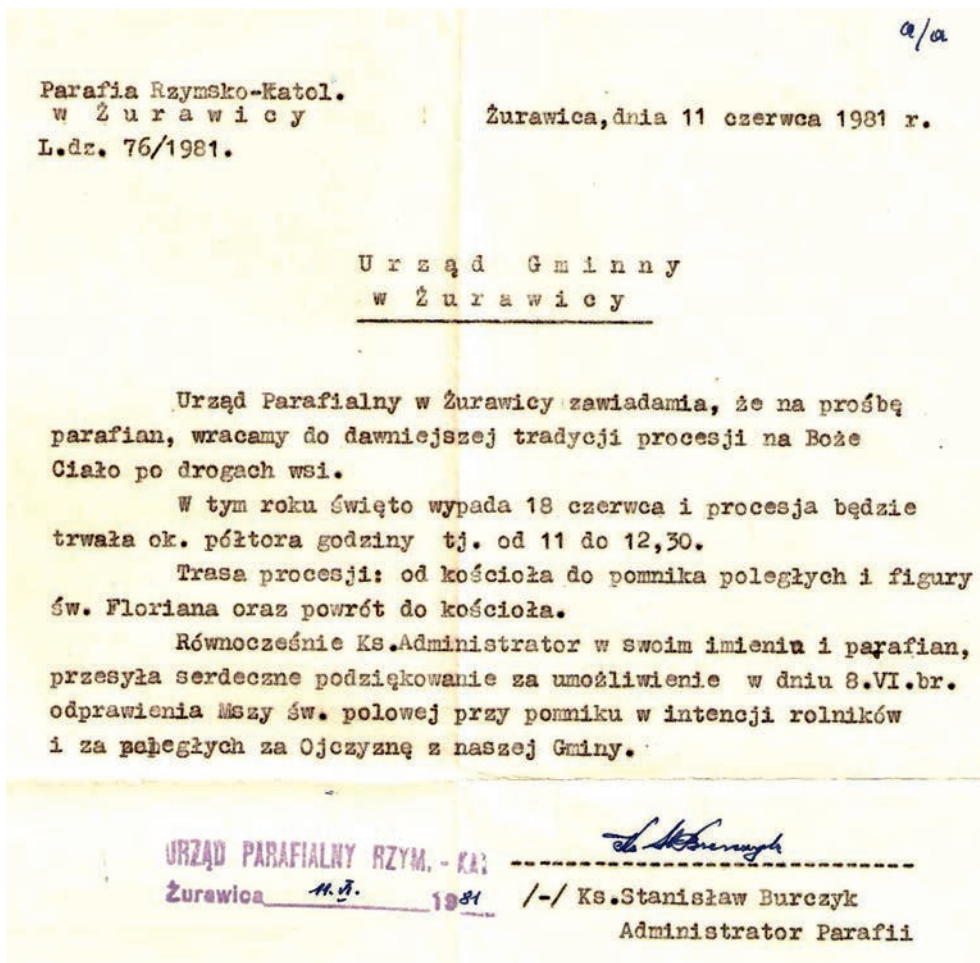

07.06.1981 r. Połowa Msza święta pod pomnikiem w Żurawicy. Fot. ze zbiorów Zbigniewa Faca.

⁵⁶ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1980, b. sygn.

⁵⁷ Tamże.

kino Świtez, do użytku parafii wróciła sala kinowa. Wymagała ona jednak generalnego remontu. Od 14 do 18 marca 1981 r. miała miejsce renowacja misji. Prowadzili ją ks. prałat Józef Mucha i ks. Adam Michalski.

Prośba księdza Stanisława Burczyka do Urzędu Gminy o zgodę na zorganizowanie procesji Bożego Ciała. Ze zbiorów Archiwum Parafii w Żurawicy Dolnej.

7 czerwca parafianie bardzo licznie uczestniczyli w polowej Mszy przy pomniku poległych za ojczyznę. 18 czerwca 1981 r. po raz pierwszy po wojnie odbyła się procesja Bożego Ciała, której trasa wiodła do figury św. Floriana. Na procesję zgodę wydał Urząd Gminy, o co wnioskował ksiądz Stanisław Burczyk.

13 września 1981 r. w żurawickim kościele miało miejsce poświęcenie, przez bp Bolesława Taborskiego, sztandaru Solidarności, pracowników ze Stacji PKP w Żurawicy. Pod krzyżem misyjnym miały miejsce przemówienia, następnie pod figurą Matki Bożej złożono kwiaty⁵⁸. Tak te wydarzenia wspomina ówczesny Naczelnik Stacji Pozaklasowej PKP Żurawica inż. Kazimierz Więch: ...*Jeszcze w dniu 13.09.1981 roku odbyła się wielka*

⁵⁸ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1981, b. sygn.

uroczystość poświęcenia Sztandaru NSZZ „Solidarność” PKP stacji Żurawica, co miało miejsce w żurawickim kościele, a Mszę św. i homilię wygłosił ks. biskup Bolesław Taborski. Następnie odbył się uroczysty obiad w żurawickiej plebanii z udziałem ścisłego grona przedstawicieli duchowieństwa, związku „Solidarność” i władz PKP z moją skromną osobą. Było to miejsce wymiany poglądów w trosce o dobro i pomyślność stacji Żurawica. Cenilem i cenię sobie spostrzeżenia J. E. ks. biskupa Bolesława Taborskiego na sytuację kolei i zaskoczony byłem Jego znajomością zagadnień kolejowych. Okazało się, że kolej nie jest mu obca, gdyż był synem kolejarza z Jarosławia!!! Część świecka odbyła się w Urzędzie Gminy Żurawica⁵⁹...

Na pierwszym planie nowa plebania, w tyle widoczna stara. Fot. ze zbiorów Haliny Partyka.

Po wprowadzeniu stanu wojennego, na żurawickiej plebanii został ukryty wspomniany sztandar Solidarności⁶⁰. Jak wielkim przeżyciem było wprowadzenie stanu wojennego wskazuje Msza na zakończenie roku. Liczba wiernych była tak duża, że jak zapisał ksiądz Stanisław Burczyk, parafianie nie pomieścili się w kościele⁶¹.

Ksiądz proboszcz Stanisław Burczyk, mimo iż był człowiekiem bardzo pracowitym, kilkakrotnie prosił ustnie i pisemnie bp Ignacego Tokarczuka o zwolnienie z części obowiązków. Jak sam pisał, parafia wymaga większej pracy duszpasterskiej, a ksiądz proboszcz ma za dużo obowiązków, jako proboszcz, dziekan, Dyrektor Studium Muzycznego i wykładowca Seminarium Duchownego w Przemyślu. Jednak te prośby nie zostały spełnione. Od kilku lat księża z Żurawicy dojeżdżali dodatkowo raz w miesiącu i w święta na Mszę do Szpitala w Żurawicy⁶². Ksiądz Burczyk również zajmował się gospodarstwem rolnym, hodował krowy, konia i drób. Często sam zaprzęgał konia i jeździł w pole orać

⁵⁹ K. Więch, Mój czas w okresie stanu wojennego, opracowanie wysłane na potrzeby niniejszej publikacji.

⁶⁰ Tamże.

⁶¹ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1981, b. sygn.

⁶² APŻ, Kwestionariusz przed wizytacją w 1981 r., b. sygn.

i wykonywać inne prace polowe. Nie miał samochodu, wszędzie dojeżdżał rowerem lub motorowerem, bez względu na pogodę.

W 1982 r. przekazano piszczalki ze starych organów do Seminarium Duchownego w Przemyślu. Parafia zakupiła kosiarkę elektryczną do koszenia trawy przy kościele oraz zamrażarkę, jako wyposażenie plebanii. W nowej plebanii trwało wykańczanie poddasza, a stara służyła już tylko jako magazyn. Rozpoczęto też zbiórkę złomu miedzianego na nowe dzwony do kościoła parafialnego, gdyż największy był pęknięty, a pozostałe nie harmonizowały się ze sobą. Warto przypomnieć, że dzwony znajdowały się wówczas w kościelnej wieży. Podjęto również decyzję o budowie nowej dzwonnicy⁶³.

W sprawozdaniu za rok 1983 ksiądz Stanisław Burczyk wskazuje, że nadal brakuje kościelnego. Kilka osób pomagało pełnić funkcję gospodyni, m. in. Maria Opacka, Klara Szumelda, Jadwiga Święch, a od listopada na stałe Weronika Sówka. W kościele umieszczono kopie obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, namalowanej na płótnie, która była darem ojca Ryszarda Makary z okazji jego prymicji. Autorem tego obrazu był ojciec paulin Julian Cieśliński. Dookoła kościoła został ułożony chodnik z płytek o szerokości 3 metrów. Nadal wykańczano poddasze, czyli pierwsze piętro nowej plebanii⁶⁴.

W 1984 r. przekazano w całości stare organy do przemyskiego seminarium. Z kościelnej wieży zdemontowano pięćdziesięciokilogramowy dzwon i przekazano go do Duńkowiczek. Zakupiono natomiast trzy nowe dzwony: „Maryja” – 500 kg, „Józef” – 260 kg i „Jan Paweł II” – 152 kg w firmie Walerii i Janusza Felczyńskich. Ich uroczystej konsekracji dokonał 11 listopada 1984 r. bp Ignacy Tokarczuk.

W tym roku miało miejsce tragiczne wydarzenie, 23 grudnia w wypadku samochodowym zginęło 12 osób, w tym 5 z Żurawicy. W pogrzebie brał udział bp Stefan Moskwa⁶⁵.

Stara plebania została rozebrana w 1985 r. Zbudowano wówczas także nową dzwonnice z napędem elektrycznym. Zakupiona została figura św. Józefa o wysokości 130 cm, do umieszczenia obok plebanii. Teren obok plebanii został wybetonowany, a w budynku ukończono budowę instalacji gazowej. W nocy z 22 na 23 maja 1985 r. miało miejsce włamanie do kościoła. Sprawca lub sprawcy wyrąbali otwór w drzwiach wejściowych, następnie wyłamali drzwi i kratę w przedsionku. Skradzione zostały trzy puszki z ofiarami, większych szkód nie było. Mimo milicyjnego dochodzenia, sprawców nie wykryto i sprawa została umorzona⁶⁶.

W 1986 r. odnowione zostały wszystkie naczynia liturgiczne. Ponadto zakupiono nową puszkę na komunikanty. Na miejscu rozebranej starej plebanii wyrównano teren, zużywając do tego celu 16 przyczep ziemi. Umieszczono tam również zakupioną wcześniej figurę św. Józefa. Wykonano też nowe ogrodzenie o długości 133 m. Nadal nie udało się wykończyć budynku plebanii.

Fiaskiem zakończyła się także próba zakupu działki pod budowę w przyszłości kościoła filialnego w Żurawicy Górnej. W odpowiedzi chęć oddania działki koło szpitala na potrzeby kościoła, zgłosił parafianin Adam Jasiński. 30 października 1986 r. miała miejsce wizytacja parafii przez bp Ignacego Tokarczuka⁶⁷.

W tym okresie księża dojeżdżali do Szpitala w Górnej Żurawicy, gdzie raz w miesiącu odprawiano Mszę świętą o godzinie 10:30⁶⁸.

---

⁶³ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1982, b. sygn.

⁶⁴ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1983, b. sygn.

⁶⁵ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1984, b. sygn.

⁶⁶ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1985, b. sygn.

⁶⁷ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1986, b. sygn.

⁶⁸ APŻ, Kwestionariusz przed wizytacją w 1986 r., b. sygn.

Poświęcenie dzwonów. Ze zbiorów Archiwum Parafii w Żurawicy Dolnej.

Od lutego 1987 r. rozpoczęto wspólne sprzątanie kościoła. Na każdą sobotę wyznaczano 10 numerów domów. Jak zapisał ks. Stanisław Burczyk w tym roku w parafii dojrzało pragnienie budowy kościoła w Górnej Żurawicy i Domu Katechetycznego koło szkoły. Nadal nie była wykończona plebania oraz nie rozpoczął się oczekiwany remont Domu Katolickiego⁶⁹.

Działkę pod budowę Domu Katechetycznego udało się kupić w 1988 r. Od razu przystąpiono do prac budowlanych, wylewając fundamenty. Ponadto w kościele zamontowano cztery reflektory halogenowe w prezbiterium i cztery zwykłe do oświetlania bocznych ołtarzy. Kolejny reflektor z transformatorem był przeznaczony do oświetlania obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. Za kościołem wybudowano kamienną grotę, w której umieszczona została figura Matki Boskiej Fatimskiej. Urząd Gminy wyremontował w 1988 r. kaplicę na cmentarzu, która była własnością prywatną, ale udostępnioną do użytku parafialnego⁷⁰.

W 1989 r. w ramach darowizny od Adama i Wandy Jasińskich, parafia otrzymała działkę na budowę kościoła filialnego w Żurawicy Górnej. W tym roku po wielu latach religia znów pojawiła się w szkole. Wzdłuż ogrodzenia plebańskiego powstał chodnik od kościoła w stronę cmentarza. Ksiądz Burczyk w swoim sprawozdaniu zwracał uwagę na ogromną ofiarność i pomoc parafian. Wielu z nich w czynie społecznym pomagało budować Dom Katechetyczny oraz oddawało materiały budowlane na budowę nowego kościoła. W tym roku miała miejsce uroczysta Msza święta z okazji 100-lecia istnienia kościoła w Żurawicy Dolnej pod przewodnictwem bp Stefana Moskwy. Od wiosny do jesieni 1989 r. na placu budowy nowego kościoła odbywały się Msze święte polowe z udziałem około 200-300 wiernych⁷¹.

⁶⁹ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1987, b. sygn.

⁷⁰ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1988, b. sygn.

⁷¹ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1989, b. sygn.

W 1990 r. wykończono mieszkania na plebanii dla księży wikariuszy. Każdy miał do dyspozycji po dwa pokoje. W złym stanie był Dom Katolicki, który w tym czasie nie miał już lokatorów. Dom Katechetyczny był w stanie surowym. Stworzono w nim instalację elektryczną i przy pomocy gminy wytynkowano wnętrza⁷².

Budowa kościoła filialnego rozpoczęła się wiosną 1990 r. Kamień węgielny kościoła został poświęcony w Rzeszowie 2 czerwca 1991 r. przez Ojca Świętego Jana Pawła II. Ogromną ofiarnością i pomocą wykazywali się mieszkańcy całej Żurawicy, a także przedstawiciele wojska, Zakładów Wojskowych, Banku Spółdzielczego w Żurawicy, Spółdzielni Usług i Koła Gospodyń⁷³. Przez cały okres budowy, w niedziele na placu, a później na płycie budowy kościoła i w jego podziemiach odbywały się Msze święte. 22 lipca 1991 r. do kościoła zostały przywiezione z Warszawy relikwie św. Andrzeja Boboli⁷⁴.

W ramach przygotowań do poświęcenia, ksiądz Stanisław Burczyk zorganizował misje parafialne, które trwały od 12 do 19 października 1991 r., a prowadzili je ojcowie Jezuici Janusz Iwan i Antoni Drag⁷⁵.

Poświęcenie Kościoła w Żurawicy Górnej pod wezwaniem Andrzeja Boboli. Fot. ze zbiorów Macieja Dudy.

⁷² APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1991, b. sygn.

⁷³ APŻ, Dokument Kościoła pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli w Żurawicy Górnej z 20 października 1991 r., b. sygn.,

⁷⁴ <http://zurawicagorna.przemyska.pl/historia-parafii/> [dostęp dnia 29.03.2019 r.]

⁷⁵ APŻ, Plan misji w 1991 r., b. sygn.

Poświęcenie kościoła miało miejsce 20 października 1991 r., a dokonał go bp Ignacy Tokarczuk. Nowy kościół otrzymał wezwanie Andrzeja Boboli⁷⁶. Bank Spółdzielczy w Żurawicy przekazał nowemu kościołowi tabernakulum, a dzięki ofiarności parafian do świątyni filialnej zakupiono również kielich z pateną, puszkę na komunikanty, relikwiarz, mszał, ołtarz, fisharmonię i wiele innych elementów wyposażenia⁷⁷.

Od 3 listopada zmieniony został porządek Mszy świętych. W niedziele i święta w kościele parafialnym odbywały się one o 7:30, 9:00, 11:00 i 17:30, a w filialnym o 8:00 i 9:30. Ponadto w szpitalu o godzinie 9:30. W święta zniesione w kościele parafialnym o 7:30, 9:00 i 17:30, a w filialnym o 18:00. Natomiast w dni powszednie w starym kościele o 6:30 i 17:30 zimą, a 18:30 latem, natomiast w nowym o 17:00 lub 18:00 we czwartki⁷⁸.

Nauka religii w tym czasie odbywała się już w szkołach. 11 maja 1991 r. miało miejsce w kościele parafialnym złożenie uroczystej przysięgi przez drużynę harcerską, przygotowaną przez księży wikariuszy i nauczyciela harcmistrza Jana Semkowa. Ślubowanie złożyło 108 harcerzy i harcerek. Na wakacjach odbył się obóz z rekolekcjami pod kierunkiem wikariusza ks. Stanisława Śliwy i Jana Semkowa.

11.05.1991 r. Poświęcenie krzyży harcerskich podczas Przyrzeczenia Harcerskiego. Fot. ze zbiorów Jana Semkowa.

Księża i parafianie brali udział w uroczystościach 3 maja i 11 listopada odbywających się w jednostce wojskowej⁷⁹.

W sprawozdaniu z 1992 r. ksiądz Stanisław Burczyk wskazał na potrzebę kapitalnego remontu Domu Katolickiego. Ponadto naprawy wymagały dachy stajni i stodoły. Podobnie było z kościołem parafialnym, proboszcz wskazał na konieczność odnowienia elewacji, okien w wieży i okucia murów. Budowa Domu Katechetycznego nie posunęła się, dalej znajdował

⁷⁶ APŻ, Kwestionariusz przed wizytacją w 1991 r., b. sygn.

⁷⁷ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1991, b. sygn.

⁷⁸ Tamże.

⁷⁹ Tamże.

się w stanie surowym i czekał na wykończenie. W kościele filialnym wykonano nową posadzkę marmurową i nagłośnienie. 4 sierpnia 1992 r. dekretem arcybiskupa Ignacego Tokarczuka, powstała nowa parafia w Żurawicy Górnej. Pierwszym proboszczem został dotychczasowy wikariusz ks. Stanisław Śliwa. W ten sposób dotychczasowa parafia zaczęła być nazywana Żurawica Dolna. Po oddzieleniu się nowej parafii, zmianie uległy godziny Mszy świętych, odbywały się one w niedzielę i święta o 7:30, 9:00, 11:00 i 17:30. Natomiast w dni powszednie o 6:30 i 17:30 a w lecie o 18:30⁸⁰.

W 1993 r. pojawił się problem z nową plebania, gdyż po ulewie zamokły ściany, a trudno było znaleźć przyczynę tego stanu. Przy kościele wykonano bardzo dużo prac. Odbito stare tynki do cegły oraz nałożono nowe. Wstawiono siedem okien żelaznych z żaluzjami w wieży kościelnej. Wymieniono blachę nad prezbiterium, zakrystiami, i przy wieży. Wykonano nowe okucia murów i rynny spustowe. Łącznie zużyto około 300 arkuszy blachy ocynkowanej gładkiej. Prąd został doprowadzony do świątyni nowym kablem ziemnym.

W dniach 13-19 marca 1993 r. miała miejsce renowacja misji świętych, prowadzona przez ks. Zbigniewa Suchego. Frekwencja na nich była dobra. W lipcu 1993 r. ksiądz Stanisław Burczyk brał udział w pielgrzymce Księży Seniorów do Rzymu i Lourdes⁸¹.

15.08.1993 r. Procesja idąca na powitanie pielgrzymów wracających z Kalwarii Paclawskiej. W tle kościół obity rusztowaniami, podczas remontu elewacji. Fot. ze zbiorów Macieja Dudy.

Parafianie wykazywali się wielką ofiarnością i pomocą przy pracach. Dzięki czemu do końca 1993 r. udało się spłacić wszystkie zobowiązania, a dodatkowo wsparto kwotą 5 mln złotych parafię Żurawica Górna na potrzebę budowy plebanii⁸².

⁸⁰ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1992, b. sygn.

⁸¹ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1993, b. sygn.

⁸² Tamże.

Ważnym wydarzeniem było mianowanie pochodzącego z Żurawicy ks. Kazimierza Ryczana⁸³ na biskupa kieleckiego. Parafianie licznie uczestniczyli w konsekracji biskupiej w Kielcach 11 września 1993 r. oraz 26 września w prymicjach biskupich w Żurawicy⁸⁴.

Ksiądz Stanisław Burczyk nie zwalniał tempa. Już 23 stycznia 1994 r. odbył się opłatek dawnych członków Stowarzyszenia Polski Dom Katolicki i kandydatów na nowych członków oraz KSM, w celu przygotowania wznowienia działalności. W całym 1994 r. parafia przeżywała serię różnych inwestycji i związanych z tym prac. Udało się znaleźć usterkę dachu na plebanii i ją naprawić. Zakonserwowano cały dach, rynny spustowe, oraz parapety przez dwukrotne malowanie. Najpierw farbą podkładową, a potem nawierzchniową. W podobny sposób zakonserwowano dach na stodole za wyjątkiem części pokrytej blachą ocynkowaną. Zakupiono również blachę ocynkowaną trapezową, aby założyć ją na stajni, gdzie bardzo zniszczona była dachówka cementowa. Dom Katolicki został uporządkowany pod kierunkiem wikariusza ks. Zenona Bieszczada. Budynek jednak cały czas oczekiwał na remont. W Domu Katechetycznym udało się wykonać instalację grzewczą i częściowo wodno-kanalizacyjną⁸⁵.

23.01.1994 r. Odnowienie działalności Polskiego Domu Katolickiego. Fot. ze zbiorów Zbigniewa Faca.

Dwukrotnie pomalowano także dach na kościele parafialnym w części środkowej. Do wnętrza świątyni zakupiono cztery wykładziny na posadzkę. Jeden parafianin anonimowo zafundował wymianę dwóch białych chorągwi. Obrazy przeniesiono na nowe płótna. Wykonano również cztery nowe chorągwie. Dwie żałobne fioletowo-czarne i dwie, na których znalazły się obrazy Jezusa Miłosiernego i bł. Józefa Sebastiana Pelczara oraz Niepokalanego Poczęcia NMP i św. Józefa⁸⁶.

⁸³ Kazimierz Ryczan ur. 10.02.1939 r. w Żurawicy, zm. 13.09.2017 r. w Kielcach. Doktor habilitowany nauk teologicznych, biskup diecezjalny kielecki w latach 1993–2014, od 2014 biskup senior diecezji kieleckiej.

⁸⁴ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1993, b. sygn.

⁸⁵ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1994, b. sygn.

⁸⁶ Tamże.

Wszystkie prace opłacono, a dodatkowo wsparto kwotą 10 mln złotych parafię Żurawica Górna. Jak zaznaczał ksiądz Burczyk, na większe prace, nie wyznaczano większych ofiar, tylko były one dobrowolne, dzięki czemu nie było żadnych zastrzeżeń ze strony parafian. Podczas parafialnej pielgrzymki do Kalwarii Paławskiej 13 sierpnia dróżki prowadził ksiądz proboszcz w 50-tą rocznicę swojego kapłaństwa. Swój jubileusz obchodził ksiądz Stanisław Burczyk podczas odpustu parafialnego 8 grudnia 1994 r. We Mszy uczestniczyło trzech biskupów: Bolesław Taborski, Stefan Moskwa i Kazimierz Ryczan, pięciu księży kolegów - jubilatów oraz liczni kapłani i wierni⁸⁷.

*Uczestnicy pielgrzymki do Jasnej Góry w 1996 r. z księdzem Stanisławem Burczykiem.
Fot. ze zbiorów Macieja Dudy.*

W 1995 r. w kościelnych organach wymieniono około 1800 mieszkań. Na dachu Domu Katolickiego zamontowano nową blachę. Również na stajni wymieniono dachówkę, na zakupioną rok wcześniej blachę. Na terenie podwórza plebańskiego wybetonowano teren na parking, zużywając 75m³ betonu. W samej plebanii pomalowano okna i drzwi⁸⁸.

28 maja 1995 r. przy dużym wsparciu księdza Burczyka, wznowiło działalność Towarzystwo Polski Dom Katolicki, a 4 czerwca odbyło się pierwsze jego Walne Zebranie. W 1995 r. powstał także Społeczny Komitet dla ufundowania Sztandaru dla Batalionu Pancernego w Żurawicy, w którym aktywnie działał ks. Stanisław Burczyk⁸⁹.

⁸⁷ Tamże.

⁸⁸ APŻ, Sprawozdania roczne z pracy duszpasterskiej, Sprawozdanie z pracy duszpasterskiej za rok 1995, b. sygn.

⁸⁹ S. Burczyk, *Zarys historii Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Żurawicy do 17.08.1996 r.*, „Wiadomości Żurawickie”, 2006, nr 11, s. 16.

Rok 1996 był ostatnim okresem proboszczowania księdza Stanisława Burczyka. Kontynuowane były prace gospodarcze. Zostało wymienionych 80 arkuszy blachy na stodołę, dzięki czemu jej dach został naprawiony. Zbudowano także nowy dach nad wejściem do piwnicy. Zakonserwowano również ogrodzenie koło plebanii. W maju proboszcz wraz z parafianami zorganizował pielgrzymkę do Jasnej Góry. W ten sposób chciał podziękować Bogu za wszystkie prace w parafii, zarówno materialne z budową kościoła w Żurawicy Górnej na czele, jak i w życiu religijnym⁹⁰.

11.05.1996 r. Wręczenie sztandaru I Batalionowi Człogów w Żurawicy. Fot. ze zbiorów Kroniki Parafii w Żurawicy Górnej.

11 maja na stadionie w Żurawicy odbyła się Msza polowa, podczas której I Batalion Człogów w Żurawicy otrzymał nowy sztandar. Mszę oprócz księdza Burczyka, koncelebrował biskup Stefan Moskwa. On także poświęcił sztandar⁹¹. 10 czerwca 1996 r. ksiądz Stanisław Burczyk złożył do arcybiskupa Józefa Michalika rezygnację z funkcji proboszcza parafii Żurawica i dziekana dekanatu żurawickiego. Związane to było z osiągnięciem 75- tego roku życia. Co prawda ksiądz proboszcz urodziny miał dopiero w listopadzie, ale jak sam napisał, aby ułatwić zmiany na wakacjach, zaproponował rezygnację z dniem 31 lipca 1996 r. Poinformował również arcybiskupa, że zamierza pozostać w Żurawicy i w tym celu przygotowuje sobie mieszkanie w budynku Domu Katolickiego⁹².

24 czerwca przyszła odpowiedź z kurii, w której arcybiskup przyjął rezygnację, jednak nie podał daty przekazania parafii nowemu proboszczowi⁹³. Uczynił to dopiero w kolejnym piśmie z dnia 2 sierpnia, w którym zwolnił księdza Burczyka z funkcji proboszcza i dziekana z dniem 17 sierpnia 1996 r.⁹⁴

⁹⁰ AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka; Pismo z dnia 10 czerwca 1996 r. księdza Stanisława Burczyka do arcybiskupa Józefa Michalika w sprawie rezygnacji z funkcji proboszcza i dziekana, b. sygn.

⁹¹ S. Burczyk, dz. cyt.

⁹² AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka; Pismo z dnia 10 czerwca 1996 r. księdza Stanisława Burczyka do arcybiskupa Józefa Michalika w sprawie rezygnacji z funkcji proboszcza i dziekana, b. sygn.

⁹³ AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka; Pismo z dnia 24 czerwca 1996 r. arcybiskupa Józefa Michalika do księdza Stanisława Burczyka w sprawie przyjęcia rezygnacji z funkcji proboszcza i dziekana, b. sygn.

⁹⁴ AAPrz, Tabela służbowa księdza Stanisława Burczyka; Pismo z dnia 2 sierpnia 1996 r. arcybiskupa Józefa Michalika do księdza Stanisława Burczyka w sprawie przyjęcia rezygnacji z funkcji proboszcza i dziekana, b. sygn.

L. dz. 1298/1/96

Czcigodny Ksiądz Dziekan
Stanisław Burczyk
37-710 Żurawica

Mając na uwadze rezygnację z dnia 10. 06.1996 roku

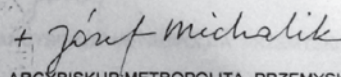
z w a l n i a m

Księdza Prałata z obowiązków proboszcza w Żurawicy pw. Niepokalanego
Poczęcia Najśw. Maryi Panny oraz dziekana dekanatu żurawickiego
z dniem 17.08.1996 roku.

Wiem, że na tych stanowiskach zapisał Ksiądz Prałat piękną kartę posługi
kapłańskiej w parafii oraz w dekanacie. Jestem bardzo wdzięczny za tę postawę.

Jestem przekonany, że w miarę możliwości, będzie nadal Ksiądz Prałat służył
Kościołowi.

Z pasterskim błogosławieństwem.

Kantlerz Kuri
ARCYBISKUP METROPOLITA PRZEMYSKI

Otrzymują:

1. Adresat
2. Urząd Parafialny w Żurawicy
3. Ksiądz Archiprezbiter Stanisław Zarych
4. a/a

Zwolnienie księdza Stanisława Burczyka z funkcji proboszcza i dziekana. Ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Przemyślu.

11 sierpnia 1996 r. ksiądz Stanisław wygłosił swoje ostatnie kazanie, jako proboszcz, w którym dziękował za wszystko, co go spotkało w Żurawicy. Warto przypomnieć dwa jego fragmenty: *...Nie żegnam się z Wami, bo pozostanę w Żurawicy i będę służył swoim kapłaństwem. Przenoszę się do Domu Katolickiego na dawne mieszkanie Ks. Wikariusza. Pragnę też kiedyś spocząć na cmentarzu wśród parafian (...)* Ostatnie słowo kieruje do młodzieży *(...) Będziecie zdawać różne egzaminy: w szkole podstawowej, potem w średniej i na studiach, ale najważniejszy egzamin będzie przed Panem Bogiem z naszego życia. Obiecuję modlitwę i Was o nią proszę, aby ten egzamin Wasz i mój był pozytywny. Amen*⁹⁵.

Jego następcą został ksiądz Aleksander Zajac⁹⁶.

⁹⁵ APŻ, Homilia przed przekazaniem parafii, 11.08.1996 r., b. sygn.

⁹⁶ Aleksander Zajac ur.28.02.1936 r. w Siedleczce. Po święceniach pracował jako wikariusz w Szebnie, Rudniku i Rzeszowskiej Farze. Był proboszczem parafii: Jaćmierz (1974-1996) oraz Żurawica pw. Niepokalanego Poczęcia NMP (1996-2006). Zmarł 29.04.2016 r.

Po przejściu na emeryturę

Ksiądz Stanisław Burczyk od dnia 18 sierpnia 1996 r. przeszedł na kapłańską emeryturę. Z Żurawicą czuł się zżyty i związany, dlatego pozostał w niej do końca swojego życia. Wspomagał nowego proboszcza i wikariuszy w posłudze duszpasterskiej. Odprawiał, Msze, głosił kazania, cały czas żywo interesował się tym, co dzieje się w parafii i miejscowości. Jeszcze za czasów bycia proboszczem zaangażował się w prace związane z nadaniem Szkole Podstawowej nr 1 w Żurawicy imienia Świętej Jadwigi Królowej Polski. Uroczystości te odbyły się 15 listopada 1997 r., a oprócz imienia, szkoła otrzymała piękny sztandar. Ksiądz Stanisław Burczyk był jedną z osób wbijających w drzewiec sztandaru pamiątkowy gwóźdź.

Jako znawca i fascynat muzyki, zarówno w czasie bycia proboszczem jak i po przejściu na emeryturę wielokrotnie zasiadał do organów i swoją grą uświetniał uroczystości w kościele Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Żurawicy. Wielokrotnie zastępował nieobecnego organistę. Od początku swojej posługi kapłańskiej w Żurawicy dbał nie tylko o śpiew liturgiczny i wysoki poziom życia muzycznego w środowisku, ale zachęcał także parafian do udziału w muzykowaniu chóralnym. Chór mieszany, który prowadził przez wiele lat, w czasie swojej świetności wykonywał pozycje w układzie czterogłosowym uświetniając uroczystości nie tylko w parafii. To między innymi dzięki księdzu Burczykowi w 1998 roku została reaktywowana Harcerska Orkiestra Dęta Hufca Ziemi Przemyskiej przy szkole podstawowej, a później gimnazjum w Żurawicy. Orkiestra ta miała zapewnioną opiekę duchową ks. Stanisława, kapłana kochającego muzykę i harcerzy, opieka ta stała się wielką podporą w wielu momentach, w których ważyły się losy orkiestry. Przy każdej nadarzającej się okazji doceniał trud i wkładany wysiłek prowadzących, a przede wszystkim młodzieży, która zdobywając umiejętność gry kształtuje własny charakter i samodyscyplinę⁹⁷.

10 czerwca 2000 r. brał udział w Jubileuszowej Pielgrzymce Ministrantów do Archikatedry. Wspominając swoją pracę w katedrze przemyskiej wystosował wzruszający apel do dawnych ministrantów: *Tę wielką rolę rodziców teraz Wy przyjmujecie w stosunku do swoich synów czy już wnuków. Zachęćcie ich do służenia, zwłaszcza gdy przychodzi taki krytyczny moment w życiu każdego chłopca*⁹⁸.

Jego praca, zaangażowanie i poświęcenie zostały docenione również przez władze świeckie. W lipcu 2004 r. Rada Gminy Żurawica w specjalnej uchwale nadała mu tytuł Honorowego Obywatela Gminy Żurawica⁹⁹. Samo wręczenie tego zaszczytnego tytułu miało miejsce podczas uroczystej sesji Rady Gminy Żurawica w dniu 11 listopada 2004 r. Odbyła się ona w Hali Sportowej w Żurawicy. Wraz z księdzem tytuł ten otrzymał Władysław Stefanik¹⁰⁰. W tym roku przeżywał również w kościele parafialnym jubileusz sześćdziesięciu lat kapłaństwa.

W 2006 r. parafia Żurawica obchodziła 600-lecie istnienia. Podczas tych uroczystości aktywnie uczestniczył oczywiście ksiądz Stanisław Burczyk. Najpierw 17 czerwca brał udział w konferencji naukowej uświetniającej to wydarzenie. Podczas jej trwania żywo interesował się i dzielił swoją wiedzą na temat parafii. Dzień później koncelebrował Mszę polową obok kościoła, podczas której kapłani i wierni dziękowali Bogu za 600 lat swojej parafii. Jeszcze w grudniu 2006 r. ukazał się jego artykuł o historii parafii Żurawica w samorządowej gazecie Wiadomości Żurawickie, z którą współpracował.

⁹⁷ B. Gręda, Ks. Stanisław Burczyk 1921-2007, http://www.orkiestra.gimzur.vot.pl/ks_burczyk.html, [dostęp 30.03.2019 r.]

⁹⁸ S. Bartmiński, *Ojciec, profesor, duszpasterz*, „Niedziela, Edycja przemyska”, 2007, nr 20, s. IV-V.

⁹⁹ K. Składowski, *Z sesji Rady Gminy*, „Wiadomości Żurawickie”, 1.10.2004 r., s. 4.

¹⁰⁰ W. Sałdan, *Honorowe obywatelstwa nadane w Żurawicy w dzień święta niepodległości*, „Wiadomości Żurawickie”, 1.12.2004 r., s. 5-6.

11.11.2004 r. Ksiądz Stanisław Burczyk wraz z Władysławem Stefanikiem odbierają tytuły Honorowych Obywateli Gminy Żurawica. Wręczają je Przewodniczący Rady Gminy Marian Szeliga, Zastępca Wójta Janusz Szabaga i Wójt Piotr Tomański. Fot. ze zbiorów Jana Semkowa.

Ksiądz Stanisław Burczyk z darami, jakie otrzymał z okazji Jubileuszu 60 - lecia kapłaństwa. Fot. ze zbiorów Haliny Partyka.

Ksiądz Stanisław Burczyk wraz z ks. Aleksandrem Zającem podczas Mszy świętej na Jubileusz 600-lecia parafii Żurawica. Fot. Ryszard Michalski.

Ksiądz Stanisław Burczyk wraz z arcybiskupem Józefem Michalikiem, biskupem Kazimierzem Ryczanem oraz księdzem Aleksandrem Zającem podczas Mszy świętej na Jubileusz 600-lecia parafii Żurawica. Fot. Ryszard Michalski.

Życie Stanisława Burczyka świetnie podsumowują słowa księdza Adama Sudoła¹⁰¹ kolegi z czasów seminarium: *...Staszek, bardzo pobożny, wzorowy kleryk, pilny i sumienny, obdarzony pięknym głosem, rozmiłowany w liturgii i śpiewie kościelnym. Swoje obowiązki pełnił z wielką odpowiedzialnością. Wysportowany i sprawny fizycznie, niezmiernie pracowity, bardzo koleżeński, zawsze gotów pomóc koledze w każdej sytuacji*¹⁰² ... Podobnie życzliwie i pozytywnie napisał o księdzu Burczyku opisując późniejsze jego życie: *...Niezmiernie pracowity, sumienny, pedantycznie pilnujący porządku w Kościele, w kancelarii, w mieszkaniu. Niezmiernie uczynny, gotów pomóc koledze w każdej sytuacji. Jako proboszcz w Muninie poprosiłem Go o zastępstwo w czasie wakacji, przychylił się do mojej prośby. Dla wyjaśnienia dodam, że znalezienie zastępstwa, zwłaszcza w okresie wakacyjnym, jest niesłychanie trudne...*

Ksiądz Stanisław Burczyk zmarł po długiej chorobie 9 kwietnia 2007 r. w Żurawicy. Eksperta¹⁰³ zmarłego kapłana odbyła się 11 kwietnia w kościele w Żurawicy Dolnej. Mszę świętą koncelebrowało wtedy blisko czterdziestu kapłanów, a przewodniczył jej arcybiskup Józef Michalik. Kazanie wygłosił przyjaciel zmarłego ks. Stanisław Zarych. 12 kwietnia 2007 r. o godzinie 14:00 odbył się pogrzeb. Mszę koncelebrowało stu piętnastu kapłanów i dwóch biskupów. Kazanie wygłosił biskup Kazimierz Ryczan, a kondukt żałobny na cmentarz poprowadził biskup Marian Rojek. Ksiądz Stanisław Burczyk został pochowany na cmentarzu komunalnym w Żurawicy. Na jego grobie umieszczony został napis „I NIC NAD BOGA”¹⁰⁴. W rocznicę śmierci zasłużonego księdza, parafianie wraz z duszpasterzami postanowili uczcić pamięć Stanisława Burczyka. 9 kwietnia 2008 r. na ścianie kościoła, pod chórem, została wmurowana tablica upamiętniająca lata jego posługi, jako proboszcza w Żurawicy.

Pamięć o tym wielce zasłużonym kapłanie, jest wciąż żywa w Żurawicy. Najlepszym przykładem na taką tezę, jest wniosek, który pojawił się na przełomie 2018 i 2019 r. Mieszkańcy Żurawicy, wystąpili z pomysłem nadania rondu koło kościoła imienia księdza Stanisława Burczyka. Władze Gminy Żurawica, na czele z wójtem Tomaszem Szeleszczukiem i Radą Gminy, pozytywnie odniosły się do tego pomysłu.

Na tę okoliczność przygotowana została również niniejsza publikacja, która ma za zadanie utrwalić dla potomnych pamięć wybitnego kapłana, proboszcza, a przede wszystkim człowieka, jakim był ksiądz prałat Stanisław Burczyk.

Kiedy patrzymy na ponad 40 lat posługi ks. Stanisława Burczyka pośród nas, dostrzegamy, jak wielką wartość mają ślady Jego pracy duszpasterskiej i na rzecz parafii oraz służenie wiernym dobrą radą, dobrym słowem i dobrym przykładem. Ślady te przetrwały i pozostaną w naszych sercach.

Dokonał tak wiele, że trudno dziś wyobrazić sobie kościoły parafialne w Żurawicy Dolnej i Żurawicy Górnej oraz ich otoczenie bez śladów Jego dłoni.

Za dar takiego życia i dar takiego kapłaństwa ... Bóg zapłać.

---

¹⁰¹ Adam Sudoł ur. 07.04.1920 r. w Lipnicy, zm. 14.11.2012 r. w Sanoku. Był proboszczem w Muninie i przez 33 lata w Sanoku.

¹⁰² A. Sudoł, dz. cyt..

¹⁰³ Uroczyste przeniesienie zwłok z plebanii do kościoła parafialnego.

¹⁰⁴ M. Duda, *Ostatnia droga księdza prałata Stanisława Burczyka*, „Wiadomości Żurawickie”, 2007, nr 13, s. 6.

„ I NIC NAD BOGA ”

ś.†P.

KS. PRAŁAT STANISŁAW BURCZYK

* 30. XI. 1921 r.

† 9. IV. 2007 r.

DLUGOLETNI PROBOSZCZ I DZIEKAN PARAFII ŻURAWICA
PROFESOR SEMINARIUM DUCHOWNEGO W PRZEMYŚLU

„WIELBI DUSZA MOJA PANA”

Tablica na grobie Ś.P. księdza Stanisława Burczyka. Fot. Maciej Duda.

*Tablica upamiętniająca ks. Stanisława Burczyka w kościele w Żurawicy
Dolnej. Fot. Maciej Duda.*

ŻYCIE SAKRAMENTALNE W PARAFII ŻURAWICA W OKRESIE PROBOSZCZOWANIA KS. PRAŁATA STANISŁAWA BURCZYKA (1967-1996)

Jednym z głównych obowiązków, jakie spoczywają na duszpasterzach parafialnych jest umożliwienie wiernym korzystania z sakramentów świętych. W niniejszym artykule, omówiona została kwestia życia sakramentalnego w żurawickiej parafii, w czasach kierowania nią przez księdza prałata Stanisława Burczyka, w latach 1967 - 1996. Choć posługa przy grzebaniu zmarłych, nie jest posługą w sensie ścisłym sakramentalną, jednak z racji na jej wagę, znaczącym jest towarzyszenie bliskim osoby zmarłej w czasie odprowadzania jej na miejsce spoczynku na cmentarzu. Również ze względu na ukazanie zmian demograficznych ta kwestia zostanie poruszona.

Pierwszym z siedmiu sakramentów jest chrzest święty. Sakrament ten powoduje: uwolnienie ludzi od grzechu, odrodzenie ich jako dzieci Boże, upodobnienie do Chrystusa przez niezniszczalny charakter oraz włączenie, czyli wcielenie do wspólnoty Kościoła¹. Aby owocnie sprawować ten sakrament należy pamiętać o przygotowaniu wiernych do jego przyjęcia. W parafii Żurawica tego sakramentu udzielano dzieciom. Pisząc więc o przygotowaniu, należy stwierdzić, że to rodzice przy chrzcie mają pierwszorzędne zadanie. Dlatego w czasie spotkania duszpasterskiego należy im wyjaśnić, jakie obowiązki na nich spoczywają. To rodzice po chrzcie świętym mają obowiązek doprowadzić dziecko do poznania Boga oraz przygotować do przyjęcia sakramentu bierzmowania i uczestnictwa w Eucharystii. W spełnianiu tego obowiązku rodzicom ma pomagać proboszcz².

Jak wyglądało przygotowanie do chrztu świętego w parafii Żurawica w okresie proboszczowania księdza S. Burczyka trudno powiedzieć, ponieważ nie zachowały się żadne szczegółowe informacje na ten temat. Należy przyjąć, że zgonie ze wskazaniem ks. bp. Ignacego Tokarczuka z 1973 roku, to przygotowanie odbywało się w kancelarii parafialnej, przed datą chrztu świętego, w czasie którego dokonywano zapisu potrzebnych danych, jak również pouczano o innych kwestiach związanych z chrztem³.

Na podstawie księgi ochrzczonych z lat 1967 do 1996⁴ można stwierdzić, że w poszczególnych latach chrzest święty był sprawowany przez samego proboszcza, ks. S. Burczyka, jak również przez innych kapłanów duszpasterzujących w parafii. Szczegóły można poznać analizując poniższą tabelę.

---

¹ P. Hemperek, *Uświęcające zadanie Kościoła*, w: Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego, t. 3, ks. III: Nauczycielskie zadanie Kościoła, ks. IV: Uświęcające zadanie Kościoła, red. P. Hemperek, W. Góralski, F. Przytuła, J. Bakalarz, Lublin 1986, s. 76.

² Tamże, s. 80.

³ I. Tokarczuk, *Okólnik w sprawie rodziców chrzestnych i metryk*, "Kronika Diecezji Przemyskiej" 59 (1973), z. 2, s. 53.

⁴ Archiwum Parafii Żurawica (dalej: APŻ), Księga ochrzczonych parafii Żurawica 1957-1982, b. sygn.; tamże, Księga ochrzczonych parafii Żurawica 1983-1996, b. sygn.

Tabela 1. Chrzty w parafii Żurawica

Rok	1967	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81
Ochrzczeni ogółem	81	73	69	64	74	71	81	79	73	83	81	81	96	74	82
Ochrzczeni przez ks. S. Burczyka	10	14	15	15	27	20	27	38	35	47	25	33	36	25	35
Rok	1982	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
Ochrzczeni ogółem	80	88	62	77	74	78	72	71	80	85	72	50	43	26	47
Ochrzczeni przez ks. S. Burczyka	29	30	17	40	33	37	37	37	40	40	25	19	19	12	18

Źródło: APŻ, Księga ochrzczonych parafii Żurawica 1957 - 1982; Księga ochrzczonych parafii Żurawica 1983-1996, b. sygn.

Z powyższej tabeli wynika, że w każdym roku ks. prałat udzielał chrztu świętego osobiście. W jednym roku udzielonych przez niego chrztów było więcej, w innym mniej. Najmniej chrztów udzielił w pierwszym roku swojego proboszczowania - w 1967, kiedy ochrzcił 10 dzieci. Najwięcej w roku 1976 i było ich 47. Warto zwrócić uwagę, że po 1992 roku nastąpił gwałtowny spadek udzielanych chrztów. Prawdopodobnie spośród wielu czynników, które na to miało wpływ, głównym był fakt erygowania na Górnjej Żurawicy samodzielnej parafii, ale i chyba ogólny spadek urodzeń. Podsumowując kwestię chrztów należy stwierdzić, że w okresie, kiedy proboszczem w Żurawicy był ks. prał. Stanisław Burczyk, zostało ochrzczonych 2214 dzieci z tego on sam ochrzcił 835.

Sakrament bierzmowania jest drugim, obok chrztu, sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego. W bierzmowaniu ochrzczeni otrzymują dar Ducha Świętego i doskonale łączą się z Kościołem, do którego zostali wcieleni przez chrzest⁵. Bierzmowania zasadniczo udziela ksiądz biskup. Zadaniem duszpasterza, jest przygotowanie kandydatów do bierzmowania, aby owocnie mogli przyjąć ten sakrament. Najczęściej ten sakrament jest udzielany podczas wizytacji kanonicznej parafii, chociaż czasami także w innym terminie, kiedy ksiądz biskup przebywa z posługą w danej parafii. Według księgi bierzmowanych w parafii Żurawica, w okresie proboszczowania ks. prał. S. Burczyka siedmiokrotnie był udzielany sakrament bierzmowania. Było to w latach: 1968, 1973, 1975, 1981, 1986, 1990 oraz 1992⁶. Poniższa tabela pokazuje daty bierzmowania, kto był szafarzem tego sakramentu oraz ilu parafian go przyjęło.

Tabela 2. Bierzmowanie w parafii Żurawica

Data bierzmowania	5.05.1968	30.12.1973	20.04.1975	25.04.1981	30.09.1986	12.08.1990	20.10.1991
Szafarz bierzmowania	ks. bp. Ignacy Tokarczuk	ks. bp. Tadeusz Błaszkiwicz	ks. bp. Bolesław Taborski	ks. bp. Stanisław Jakiel	ks. bp. Ignacy Tokarczuk	ks. bp. Bolesław Taborski	ks. abp. Ignacy Tokarczuk
Ilość osób bierzmowanych	210	308	259	365	322	130	304

Źródło: APŻ, Księga bierzmowanych parafii Żurawica, b. sygn.

⁵ P. Hemperek, dz. cyt., s. 99.

⁶ APŻ, Księga Bierzmowanych parafii Żurawica, b. sygn.